

కర్ణాటక ప్రభుత్వం
సమగ్రవిద్యా - కర్ణాటక

కలికా చేతరికె

2022-2023

ఉపాధ్యాయుల కరదీపిక

7

విషయం - సమాజ విజ్ఞానం

7వ తరగతి

అజీం ప్రీంజి ఫౌండేషన్ బెంగళూరు	రాజ్య యోజనా నిర్దేశకుల కార్యాలయం, సమగ్ర విద్యా కర్ణాటక న్యపతుంగ రోడ్, బెంగళూరు-01	రాజ్య విద్యా సంశోధన మరియు శిక్షణ శాఖ బనశంకరి 3వ దశ బెంగళూరు-85
--------------------------------	---	--

ಸಂದೇಶ

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು 2020ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕಲಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆ, ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮರುವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಮೃದ್ಧ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಹಲವು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಿಪುಣ್ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್, ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ನಿರಂತರತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಹಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ. ಈ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಿದೆ. ಸದರಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 'ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ' ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 2022-23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶಯ ನನ್ನದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಈ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಅಂತಸ್ತದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವರೂ, ಪೋಷಕವರ್ಗ ಮತ್ತು ಭಾಗೀದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭವಾಗಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ.ನಾಗೇಶ್
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ
ಹಾಗೂ ಸಕಾಲ ಸಚಿವರು

ಮುನ್ನುಡಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ -2020ರ ಆಶಯದಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಳೆದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಸಂಖ್ಯಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಮಗು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಳಿಸಲೇಬೇಕಿದ್ದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ “ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಫಲ” ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಚಟುವಟಿಕೆ ರೂಪಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ನಿಷುಣ್ ಭಾರತ್’, ‘ವಿದ್ಯಾಪ್ರವೇಶ್’ನಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ, ಕಲಿಕಾ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿವೆ. ಚಟುವಟಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ‘ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ’ಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೀರೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್ ಜೀ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಎಸ್. ಸೆಲ್ವಕುಮಾರ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.

ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆಶಯ ನುಡಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ನಿತ್ಯವೂ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದಿಂದಾಗಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಉಂಟಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ವೇದ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ನಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ವಿದ್ಯಾಗಮ, ಸಂವೇದ, ವಿಶೇಷ ಸೇತುಬಂಧ ಮುಂತಾದ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಮುಖಾಮುಖಿ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಂತರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯತ್ನ. ಸರಿಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ರೂಪಿಸಿದ ಉಪಕ್ರಮ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ. ವಿಶಾಲ್ ಆರ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.

ಆಯುಕ್ತರು,
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆರಂಭಿಕ ನುಡಿ

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಕಾರಣದಿಂದ ಔಪಚಾರಿಕ ತರಗತಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಡೆಯದೇ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಏರುಪೇರುಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು 2022-23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ಕಲಿಕಾ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವಿರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಪೂರೈಸುವಿರಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಶಾಲಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಗದಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪಲ್ಲವಿ ಆಕುರಾತಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.
ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ

ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿ

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಹೊಸ ಶತಮಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋವಿಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಗಮ, ಸಂವೇದದಂತಹ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನಡುವೆಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವದ ಸಂಗತಿ. ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟ, ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯೇ 'ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಗಳ ಆಯ್ದು ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ 'ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ' ಮತ್ತು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ 'ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ'ಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಇಲಾಖಾ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜೀ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಇವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಶುಭವಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಂಗಲ ವಿ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ

పరికల్పన మరియు మార్గదర్శన

డా॥ ఎస్. సేల్వకుమార్ భా.ఆ.సే
ప్రధాన కార్యదర్శిగలు
ప్రాథమిక మరియు ప్రౌఢ శిక్షణ ఇలాబీ,
బేంగళూరు.

డా. విశాల్ ఆర్. భా.ఆ.సే
ఆయుక్తురు
సాంఘిక శిక్షణ ఇలాబీ, బేంగళూరు.

శ్రీమతి పల్లవి ఆకురాతి భా.ఆ.సే.
రాజ్య యోజనా నిర్దేశకరు
సమగ్ర శిక్షణ కనాటక, బేంగళూరు.

శ్రీమతి సుమంగల వి.
నిర్దేశకరు, డి.ఎస్.ఇ.ఆర్.టి. బేంగళూరు.

సాహిత్య రచనా తండ
జిల్లా శిక్షణ మరియు తరబీతి సంస్థే శివమోగ్గ ఇవర నేతృత్వదల్లి

డా. హరిప్రసాద్ జి.వి
హిరియ టుపన్యాసకరు డయట్ శివమోగ్గ

డా నాగేశ్ కే.టి
మండ్య.

ఓం ప్రకాష్ గుప్తా జి.పి
బిజాపూరు

అజీం ప్రేంజి ఫౌండేషన్ తండ

జిల్లా శిక్షణ మరియు తరబీతి సంస్థే మ్యూసూరు రవర నేతృత్వదల్లి

పరిశీలకరు

ఆర్. వెంకటేష్ (ఉపాధ్యాయులు)
ప్రభుత్వ తెలుగు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల,
దేవరాజ నగరం, దొడ్డబళ్ళాపురం బెంగళూరు
గ్రామాంతర జిల్లా.

బి. వెంకటరామిరెడ్డి
ప్రభుత్వ తెలుగు ప్రాథమిక పాఠశాల
దేవరాజ నగరం, దొడ్డబళ్ళాపురం,
బెంగళూరు గ్రామాంతర జిల్లా.

అనువాదకరు

ఆర్. వెంకటేష్ (ఉపాధ్యాయులు)
ప్రభుత్వ తెలుగు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల,
దేవరాజ నగరం, దొడ్డబళ్ళాపురం,
బెంగళూరు గ్రామాంతర జిల్లా.

సి. ప్రభావతి (ఉపాధ్యాయులు)
ప్రభుత్వ తెలుగు ప్రాథమిక పాఠశాల,
కరేనహల్లి, దొడ్డబళ్ళాపురం,
బెంగళూరు గ్రామాంతర జిల్లా.

క్ర సం	విషయ సూచిక	పేజి
1	అభ్యసన చైతన్యం - ఒక ఉప క్రమం	1-2
2	అభ్యసన చైతన్యం ఇలా కాకూడదు- ఇలా కావాలి	2-5
3	అభ్యసన కాగితం, పుస్తకం మొదటి పేజి- పిల్లలతో మాటలు	6
4	చరిత్ర యొక్క మూలాధారాలు	7-8
5	చరిత్ర యొక్క కాలాలు	8-9
6	మధ్యయుగపు భారతదేశ చరిత్ర ఆధారాలు	9-10
7	మధ్య కాలపు చరిత్ర కాలమానం	10-11
8	ఉత్తర మరియు దక్షిణ భారతదేశపు చరిత్ర ఘటనల మధ్య అంతర సంబంధం	11
9	మధ్యయుగపు పరిపాలన పద్ధతులు	12-14
10	సాంఘిక-ధార్మిక సంస్కరణం	14-15
11	యుద్ధానికి గల కారణాలు మరియు పరిణామాలు	15
12	జల మార్గాల అన్వేషణ	16-17
13	ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ పరిపాలన-విస్తరణ	17
14	బ్రిటిష్ వారి పాలనలో వ్యవసాయం పై వివిధ పరిణామాలు	18
15	భారత ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం మరియు బ్రిటిష్ వారి పాలన పరిణామాలు	19
16	సాంఘిక- ధార్మిక సంస్కరణలు	20
17	గాంధీయుగం	20-21
18	కర్ణాటక ఏకీకరణ మరియు సరిహద్దు వివాదాలు	21-22
19	దిక్కులు	22-23
20	భూ పటాలు	23-24
21	భూఖండాలు	24-25
22	వాతావరణం మరియు శీతోష్ణస్థితి	25-26
23	ఆసియా ఖండం	26
24	రాజ్యాంగం - అవసరం	26-28
25	ప్రాథమిక హక్కులు- విధులు	28-29
26	రాష్ట్ర నిర్దేశన సూత్రాలు	29
27	మన రక్షణాదళాలు	30
28	సాంఘిక విజ్ఞానం అభ్యసనం అనుకూలించు విధానాలు	30

1. అభ్యసన చైతన్యం - ఒక ఉప క్రమం

(కలికా చేతరికె)

అభ్యసన ఫలితాలను పొందడానికి అభ్యసనాంశాలు, పాఠ్యాంశాలు, పద్య పుస్తకాలలో, సమ్మిళితమైనవి. అలాగే అభ్యసనా ఫలితాలు నిరీక్షించిన పర్యపుస్తకం ఒక బోధనోపకరణంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ అభ్యసనా ఫలితాలను పొందుటకు ప్రాథమిక సామర్థ్యాలు నిర్ణయిస్తాయి.

అభ్యసనం అను ప్రక్రియకు బాషయే ఆవరణం. ఈ బాషలో అంతర్ క్రియాత్మకం నిరంతరంగా అభ్యసనం అనుభవం కావలిగా? ఈ అభ్యసనానుభవం సంబంధించు తరగతి ప్రక్రియలలో ప్రత్యక్షంగా పిల్లలు తమ పూర్వ అభ్యసన సన్నివేశాలలో పోగొట్టుకున్నది ఎంత ? దానిని ఎలా మనమే రూపొందించుకోవాలి అనే పరిహార మార్గమే అభ్యసన చైతన్యం. ఇది కేవలం ఒక సాహిత్యం కాదు, సేతుబంధం యోజనకాదు. పునరావలోకనం కాదు అభ్యసన అమూర్తం నుండి మూర్తం వరకు గల ప్రక్రియ.

ఈ ప్రక్రియ నుండి పిల్లలు నిరీక్షించుట అందరి మనస్సులు ఒప్పుకోవల్సిందే. ఈ కార్యతరగతి ప్రక్రియలకు మాత్రమే కాకుండా ఇది పఠ్యాంతర్గత తరగతి సమన్వయకరణం పొందిన "క్రియాశీలత" పోగొట్టుకొన్న దానిని ఎలా పోగొట్టుకొన్నామో. అక్కడే వెతికే అన్వేషణ, మరియు వినియోగించు మనస్సు కావాలి. ఈ ఆశయానికి మనమందరం బాధ్యులం కావాలి ఇక్కడ ఇచ్చిన ప్రస్తుత సాహిత్యం యొక్క ఉద్దేశాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

- సమాజ విజ్ఞానం అభ్యసనం తో సామాజికరణం మనో సామజిక మూల్యం, సంవిధానిక విలువలు, మన దేశ సంస్కృతి అన్వేషణతో చరిత్ర మరియు భౌగోళిక అంశాన్ని తెలుసుకొనుట.
- మన చుట్టూ ప్రకృల సంగతులు మరియు చరిత్రలో గర్వించదగిన వర్తమానాలు నిరంతరంగా మనం మన పిల్లలు మొదట మన ఊరు, నైసర్గిక చరిత్ర, సామాజిక సంరక్షణ విలువల సంస్కృతి, జనపదాలు ప్రజా ప్రభుత్వపు విలువలు, ఆచార-విచారాలు, రుచి సాంప్రదాయాలు, మన కుటుంబం యొక్క ఆర్థికత వ్యవహార వ్యాపారాలను అర్థం చేసుకొనుట ద్వారా సామాజిక విజ్ఞానాన్ని సన్నిహితం చేసుకొనుట.
- సమాజ విజ్ఞానం విషయం యొక్క పరికల్పనలు నిజ జీవిత వాస్తవిక సంగతులను సమన్వయకరించుట. ఆధారాలు నిజ జీవితపు భౌగోళిక పరికల్పనలు సరళంగా అభ్యసించుటను, కృత్యాధారం మూలంగా ప్రాయోగిక బోధనా విధానాన్ని అనుసరించుట.
- వయస్సుకు తగిన అభ్యసనా అనుభవం పొందవలసిన పిల్లలు వివిధ కారణాల చేత పూర్వజ్ఞానం, మూల సామర్థ్యం, అభ్యసన నిరంతర పూర్వ అనుభవంలోని కొరతను కనుగని విద్యార్థులను జ్ఞాన సమకాలీనులుగా అభివృద్ధి పొందునట్లు చేయుట.
- సమాజ విజ్ఞానపు అభ్యసనం ద్వారా సంస్కృతి నాగరికత రూడీ సాంప్రదాయం, అర్థం చేసుకొని భారతదేశపు వైవిధ్యతను గురించి గర్వించుట.
- అభ్యసనను కృత్రిమ ప్రక్రియ కాకుండా వివిధ కృత్యాల ద్వారా నాటకం పాటలు నృత్యం ప్రాదేశిక కళ మరియు వివిధ కృత్యాల ద్వారా సమాజ విజ్ఞాన అభ్యసనాన్ని ఆసక్తికరం చేయుట.
- భారతదేశ చరిత్ర భౌగోళికాంశం సాంఘికరణం ఆర్థికత వ్యాపార వ్యవహారిక జ్ఞానాన్ని సమూలంగా అర్థం చేసుకుని గర్వించుట.

నిర్దిష్ట ఉద్దేశాలు:

- కోవిడ్ 19 సన్నివేశంలో కలిగిన అభ్యసన అంతరంలో సుగమం కోసం ఋనాది అభ్యసనా సామర్థ్యం మరియు వెనుకటి రెండు సంవత్సరాలలో పిల్లలు నేర్చుకోవలసిన పరికల్పనలను సమన్వయం పొంది, ప్రస్తుత అభ్యసన సంవత్సరానికి గాను అభ్యసన ఫలితాలను పిల్లలు సులభంగా అభ్యసించడానికి అనుకూలించుట.
- అభ్యసనా చైతన్యం కేవలం విద్యార్థి కృత్యాలకు పరిమితం కాకుండా పిల్లల అభ్యసనం నిరంతరంగా అన్వేషించే చైతన్యం పొందునట్లు ప్రేరేపించి గుణాత్మకమైన అభ్యసనం చెందునట్లు చేయుట.

2. అభ్యసనా చైతన్యం ఇలా కాకూడదు - ఇలా కావాలి

ఏదేని యోజన కార్యం అమలు కావాలంటే వివిధ పద్ధతులు ఆచరణలో ఉండటం సహజం అక్కడి ప్రతికూల వాతావరణం ఉండటం సహజమే అందువల్ల ఒక కార్యము సఫలం కావడానికి వివిధ ధనాత్మక ఆలోచనలు అవసరం అని మనవే అనుకుందాం.

అభ్యసనా చైతన్యం ఇలా కాకూడదు

1. ఇది కేవలం కార్యక్రమం కాదు నమోదు చేయు రికార్డులు కాదు ఈ ప్రక్రియ గురించి వివరించండి పిల్లలూ! నిర్వహిస్తారని భ్రమ పడరాదు
2. అభ్యసనా పత్రాలను ఇవ్వడం పిల్లల ఇంటి పని కాదు పిల్లలు వాటిని రాసి ముగించటం పరిమితం కాకూడదు.
3. అభ్యసనా చైతన్యం ఏదేని సాంప్రదాయక బోధనా విధానం నుండి నిరీక్షించు ఫలాన్ని అందించదు.
4. ఈ ప్రక్రియకు విద్యార్థి బాధ్యులు కారు.
5. విద్యార్థి అభ్యసన పరీక్షకు మాత్రమే అభ్యసనా పత్రాలను ఉపయోగించటం సబబు కాదు.

ఇలా అయితే ఉత్తమం

1. అభ్యసన సాధన తంత్రాలను ఉపయోగించుదాం.
2. చదవడం రాయడం మౌఖిక అభివ్యక్తి సాధన సులలలితంగా ఉండునట్లు చేయుట .
3. అభ్యసనా పత్రాలను అందించడానికి మొదట పరికల్పనలను విద్యార్థుల స్వ అనుభవాల మరియు పూర్వానుభవ స్థానిక సన్నివేశాలను సవివరంగా వివరించుట.
4. అభ్యసనా పూర్వజ్ఞానం మరియు వర్తమానపు అనుభవాలను సమ్మిళితం చేయటం.
5. ఆటల పోటీలు మౌఖికాభివ్యక్తి ,స్థలం పరిశీలన సన్నివేశ నిర్మాణం, నిరూపణ, చిరునాటకం పాత్రాభినయం సందర్శనం. మొదలైన విధానాలను ఉపయోగించి పరికల్పనలు మరియు ప్రత్యక్ష అనుభవాలను పొందునట్లు అవకాశం కల్పించుట.

• తరగతి సమన్వయాకరణం

- * విద్యార్థి ఈ సంవత్సరం అభ్యసించు అభ్యసనాంశాలు గత సంవత్సరపు అభ్యసన అనుభవాలను ఆధారం చేసుకుని ఉంటాయి. ఋనాది సామర్థ్యాల ఆధారంగా ప్రతి సంవత్సరం అభ్యసనా ఫలితాలను రూపొందించడం అయినది. ఈ విధంగా అభ్యసన ప్రక్రియ సులభతరం కావడానికి పరికల్పన ఆధారంగా అర్థం చేసుకొనుట.

ఈ ప్రక్రియను రెండు విధాలుగా తరగతులలో సమన్వయం చేయవచ్చును

1. ప్రధాన ప్రాశస్త్య విధానం - అభ్యసన చైతన్యం కార్యయోజనను నిర్దిష్ట అవధులలో ఋణాది సామర్థ్యాలను ఆధారంగా ఎంపిక చేసుకున్న అభ్యసనాంశాలకు ప్రధాన ప్రాశస్త్యం ఇచ్చి నేర్పించుట మరియు మౌల్యమాపనం చేయుట
2. ప్రయోగ ప్రాశస్త్య విధానం:- పఠ్య అభ్యసన సందర్భంలో ఒక అవధిని ఋణాది సామర్థ్య అభ్యసనం తర్వాత పాఠాన్ని నిర్వహించి ప్రస్తుత సంవత్సరపు అభ్యసనా ఫలితాలకు తగిన పాఠాలను నిర్వహించి ఘటక పరీక్ష ద్వారా మూల్యాంకనం జరుపుట

అభ్యసనకు సహకరించువారి సంసిద్ధత:

- ఏర్పాటు చేయు అభ్యసనా కృత్యాలు మరియు దాని ప్రణాళిక రూపొందించుట.
- ఆకారాలు, అభ్యసనా సాధనాలు సిద్ధత చేయుట
- ప్రత్యక్ష అనుభవానికి పిల్లలకు ప్రేరణ కల్పించుట
- పరికల్పన విస్తరణ, వర్తమానపు అభ్యసనాంశాల సమన్వయాకరణ చేయుట
- అభ్యసనా పత్రాలను పూర్తి చేయుటకు అనుకూలించుట
- విద్యార్థి అభ్యసనా పత్రాల ప్రగతి అవలోకనం
- ఉపాధ్యాయుల పూర్వ నివేదికను నమోదు చేయుట
- అభ్యసనా పత్రాల ప్రగతి ద్వారా మూల్యాంకనం పునరావలోకన కృత్యాలు ఏర్పాటు చేయుట.

అభ్యసనా అవధుల నిర్ధారణ

మనం అభ్యసనం చేయు పిల్లల వైయక్తిక భిన్నత్వాన్ని గమనిస్తూ అభ్యసనా అవధులను నిర్ణయించాలి ప్రాదేశిక భిన్నత్వం అభ్యసన స్థాయి మరియు విద్యార్థుల అభ్యసనా పరిసరం మొదలగు అంశాల అవధులు నిర్ధారణ మానలయ్యాయి.

మూల్యాంకనం:

ప్రత్యేకమైన ఆదేశాలను ఇలాఖా నుండి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అలాగే అభ్యసన పత్రాల కృత్యాలను విద్యార్థులు చేస్తూ ఉంటూ వాటిపై అవలోకనం చేస్తూ దత్తాంశాలను మనం సంగ్రహించడం జరుగును. నాలుగు దశలలో విద్యార్థుల ప్రగతిని నిరీక్షించడం జరుగును. అందుకోసం విద్యార్థులు స్వఅవలోకనం నమూనాన్ని అభ్యసనా పత్రం పుస్తకంలో ఇవ్వడం జరిగింది నాలుగు దశలు ఇలా ఉన్నాయి.

సాధించదగు అభ్యసన ఫలాలు:

ముగింపు అభ్యసన అంశం (విద్యార్థులు రాయగలరు)	తెలుసుకొని ఉంటారు (30%-49%)	అర్థం చేసుకొని ఉంటారు (50%- 60%)	అర్థం చేసుకొన్న అంశాలను విద్యార్థులతో పంచుకొనినేర్చుతారు శాతం (61%-90%)	అర్థం చేసుకొన్న అంశాలను దీనికి సంబంధించి అంశాలను స్వంతంగా చెప్పగలరు శాతం(91%-100%)
--	-----------------------------	----------------------------------	---	--

సామర్థ్యాల దశలు- వివరణ

సామర్థ్యాల దశ	వివరణ
తెలుసుకున్నాను	అభ్యసనా ఫలితం ఆధారపడు అంశాలు సాధించలేదు/పరిమిత అంశాలు మాత్రమే పరిచయం ఉంది/ఉపాధ్యాయులు సంపూర్ణ నిరంతర మద్దతు అవసరం ఉన్నది
అర్థం చేసుకున్నాను	అభ్యసనా ఫలితాలు కొన్ని అంశాలపై స్పష్టత ఉన్నది కొన్ని అంశాలపై ఉపాధ్యాయుల, తోటి విద్యార్థుల మద్దతు అవసరం ఉన్నది
అర్థం చేసుకున్న అంశాలను తోటి వారితో పంచుకోవడం జరుగును	అభ్యసనా ఫలితాల అన్ని అంశాల నిరీక్షిత స్పష్టత ఉన్నది నేర్చుకున్న దానిని తన స్నేహితులతో పంచుకుంటారు, ఉపాధ్యాయులు పిల్లలకు అభ్యసనాంశాల ఆధారిత కార్యాలను అందుబాటులో ఉంచడం ఎంతైనా అవసరం ఉంది
దీనికి సంబంధించిన ఇతర అంశాలను స్వంతంగా చెప్పుట	అభ్యసనా ఫలితాల అంశాల స్థిరంగా ఉన్న స్పష్టత కలిగి ఉంది దీనికి మించిన స్పష్టత ఉంది ఉపాధ్యాయులు పిల్లల ద్వారా ధనాత్మకాన్ని తరగతి నుండి బయటికి విస్తృతం చేయు అవకాశం కల్పించబడి ఉండును పిల్లల సృజనాత్మకతను అవలోకనం చేయాల్సి

ఉదాహరణం:

అభ్యసనాఫలం: చరిత్ర యొక్క మూలాధారం గురించి తెలియుట

- చరిత్ర రచనకు అవసరమైన మూలధారాలను గురించి తెలుసు కుంటారు.
- చరిత్ర మూలాధారాలు సంరక్షణ గురించి మనోభావాలను పెంచుకుంటారు.

పై రెండు అంశాల ముఖ్య ఉద్దేశాలనుసాధించడానికి పిల్లలు కృత్యాలను అర్థవంతంగా పూర్తి చేయడం ఎంతైనా అవసరం ఉంది ఇక్కడ చూపించబడిన అభ్యసనా పత్రాలలో ఇచ్చిన కృత్యాల అంశాలే అంతిమం కాదు.

పిల్లలను అభ్యసన ఫలాల గురించి సమగ్రంగా చూసుకొని పిల్లల అభ్యసన స్తాయిలను గుర్తించడం జరుగును.

అంతిమమయ్యే అభ్యసనాంశం	సామర్థ్య దశ	చరిత్ర యొక్క మూలాధారం గురించి తెలియుట
తెలుసుకున్నాను.	L1	పిల్లలు కేవలం కొన్ని ఆధారాలు గురించి గుర్తించారు. ఏ దేని ఆధారాలు తెలిసిఉన్నచో, గుర్తించ లేకపోతే చిత్రాలను, రాళ్ళూ, దేవాలయాలు అని గుర్తిస్తారు.
అర్థం చేసుకొని ఉంటారు	L2	పిల్లలు మూలాధారాలను గుర్తిస్తారు, కొన్ని సందర్భాలలో అర్థం కాకుండా ఉండవచ్చును. సంరక్షణ గురించి లఘుఅభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరుస్తారు.
అర్థం చేసుకున్న అంశాలను తోటి విద్యార్థులతో	L3	పిల్లలు మూలాధారాలను గుర్తించి చరిత్ర రచనలో మూలాధారాల మహాత్వాలను తెలుసుకుంటారు. సంరక్షణకు సంబంధించిన

పంచుకొనుట		సూక్ష్మమైన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరుచుచు తమ తోటి స్నేహితులతో అభ్యసనశాఖలు పంచుకుంటున్నారు.
దీని కోసం సంబంధించిన అంశాలను స్వంతంగా చెబుతాను	L4	పిల్లలు చరిత్ర రచన పై ములధారాలను సంరక్షించువిశాల మనోభావాలను తెలుసుకొని పాటించును. దాని సంరక్షణ కోసం తాము చేయవలసిన చిన్న కార్యాలను వ్యక్తపరుచును. అవకాశం దొరికినప్పుడు తమ చుట్టుప్రక్కల వారికి సంరక్షించు మహత్వం గురించి తెలిపి వారిని ప్రేరేపిస్తారు.

- **సహకరించువారికి (ఉపాధ్యాయులకు) సూచన:** అభ్యాసన ఫలితాలను సంపూర్ణంగా సాధించుటకు ఇవ్వబడిన అభ్యసనా పత్రాలు ఒక చిన్న సాధనా అని స్పష్టం చేసుకోవాలి కొన్నిసార్లు ఈ అభ్యసనా పత్రాలు అభ్యసనా ఫలం సాధించడానికి కొన్ని అంశాలు మాత్రం ఉపయోగపడతాయి, సహకరించువారు సమగ్రంగా అభ్యసనా ఫలితాలను పిల్లలు సాధించడానికి మరిన్ని విభిన్నమైన కృత్యాలను స్వతంత్రంగా ఏర్పాటు చేయాలి ఇది చాలా ముఖ్యం కేవలం తరగతిలోనే కాకుండా తరగతి బయటకు కూడా పిల్లలకు అభ్యసనా ఫలాలను నెరవేర్చడానికి అవకాశం కలిగి ఉండును సహకరించువారికి మననంలో ఉండటం చాలా అవసరం.

ఈ మూల్యాంకనం కచ్చితంగా పిల్లలను గ్రేడ్ చేయడానికి గాని వారిని విభాగించడానికి కాదు దీనికి బదులు సహకరించువారు పిల్లల అభ్యసనా స్థాయి నిర్దేశించిన వాటిని గుర్తించునట్లు ఉద్దేశం పొందినది. చాలా ముఖ్యంగా పిల్లల అభ్యసనాస్థాయి తెలుసుకున్న తర్వాత సహకరించు వారు పిల్లలను తర్వాతి అభ్యసన దశకు తీసుకొని పోవడానికి సహకరించును.

3. పత్రాల యొక్క పుస్తకం మొదటి పేజీ పిల్లలతో మాట

మన అభ్యసనా చైతన్యం సాహిత్యం ఈ క్రింది మాటల ద్వారా ప్రారంభమవుతుంది. ఇక్కడ ఆ మాటలను ఇవ్వడానికి కారణం ఇక్కడ ఉన్న ఆశయాలను అందరూ చదవండి. పిల్లలను అర్థం చేసుకోండి మాట్లాడించండి మరియు మానసిక సురక్షితను కాపాడండి.

ప్రియ పిల్లలా!

కోవిడ్ 19 సాంక్రమిక రోగం సన్నివేశాన్ని ఎదిరించి మీరు ఇప్పుడు 7వ తరగతికి వచ్చారు ఎన్నో రోజులు మీ ఆట, చదువు, సహజంగా ఉన్న దానిని వదిలి ఇంట్లోనే ఉండవలసి వచ్చింది ఈ అంటు వ్యాధి నుండి బయటకు రావడానికి సమర్థంగా ఎదుర్కొన్నారు చాలా తెలివైన వారు మీరు

ఈ తరగతిలో సమాజ విజ్ఞానం నేర్చుకోవడానికి మీకు సుస్వాగతం ఏడవ తరగతి పిల్లలు నేర్చుకోవలసిన తర్వాతి సంవత్సరం తరగతికి పోయే సందర్భానికి అర్థం కావలసిన పరికల్పనల మూలాన్ని ఈ అభ్యసనా పత్రాల పుస్తకంలో మీకు ఇవ్వబడింది మీరు సొంతంగా కానీ స్నేహితుల జతలో మరియు అవసరమున్నప్పుడు ఉపాధ్యాయుల సహకారంతో ఈ పుస్తకంలో పొందుపరిచిన కృత్యాలను చేయడం జరుగును మీరందరూ అత్యంత తెలివైన వారు కావలసిన దానిని అభ్యర్థించి మీరు సొంతంగా చేయు కృత్యాలే ఇక్కడ ఎక్కువ ఉన్నాయి. మీ యొక్క అభ్యసనం బాగుపడటానికి మా ఆశీస్సులు.

ఈ పుస్తకం యొక్క అభ్యసనా పత్రాలను ఈ క్రింద చూపిన విధంగా ఉపయోగించండి.

- సొంతంగా కానీ లేదా మీ స్నేహితుల జతగా ఇచ్చిన కృత్యాలలో పాల్గొనండి
- ఇచ్చిన విషయాల గురించి యోచించండి ఎక్కువగా మీ స్నేహితులు, అన్నా అక్క ఉపాధ్యాయులు ఇచ్చిన విషయాలపై మాట్లాడండి.
- మీ పాఠ్యపుస్తకంలోని జాతకం ఇక్కడ ఇచ్చిన సాహిత్యం చదవండి.
- అభ్యసనా పత్రాలలోని ఇచ్చిన కృత్యాలను చేయండి.
- ఏదైనా ఎక్కువ అవసరం ఉన్నట్లయితే మీ ఉపాధ్యాయునితో చర్చించండి మరియు ముఖపుటంలో ఇచ్చిన D S E R T చిరునామాకు పత్రం గాని ఈమెయిల్ ద్వారా సంప్రదించండి ఆనందంగా నేర్చుకోండి,సంతోషంగా పెరగండి.

అభ్యసనాంశం-1

4. చరిత్ర యొక్క మూలాధారాలు

అభ్యసనపలితం: చరిత్ర యొక్క మూలాధారం గురించి తెలియుట

ఉద్దేశాలు:

- చరిత్ర రచనకు అవసరమైన మూలాధారాలు గురించి
- వాటి సంరక్షణ మహత్వం గురించి తెలుపటం.
- తమ దైనందిన జీవనంలో ఉపయోగించు వస్తువులపై చరిత్రను రచించు కౌసల్యాన్ని ఏర్పాటు చేయుట.

అభ్యసనా సాధనాలు: పాఠశాలలోని సాధనాలు, చరిత్ర ఆధారిత చిత్రాలు, పాఠ్యపుస్తకం

ప్రక్రియ: సౌలభ్యకర్తలు పిల్లలకు చరిత్ర యొక్క మూలాధారం గురించి పరిచయం చేయడానికి పాఠశాల మూల చరిత్రను తీసుకొని అర్థం చేయుట మొదట పిల్లల ద్వారా మన పాఠశాల చిత్రాన్ని గీయించడం తర్వాత పాఠశాల గతకాలపు స్థితి ఇలా ఉండేది అని పిల్లల ద్వారానే చెప్పించుట తర్వాత పాఠశాల ప్రారంభం గురించి తెలుసుకోవడం ముఖ్యోపాధ్యాయులు లేక గ్రామ ప్రముఖుల ద్వారా సమాచారాన్ని సంగ్రహించుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి సంగ్రహించిన సమాచారం పై చర్చించి పాఠశాల చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి ఏవేవి ఆధారాలు ఉపయోగపడ్డాయని తెలుసుకొనుట తర్వాత కృత్యాల ద్వారా పిల్లలకు మార్గదర్శనం చేయుచూ చరిత్ర రచనకు ఏవేవి ఆధారాలు సహాయపడ్డాయని అవి చరిత్ర రచనకు ఎలా సహకరించాయని తెలుపుట మరియు వాటి సంరక్షణ మహత్వాన్ని పిల్లలే తెలుసుకొనునట్లు చేయుట.

అభ్యసనా పత్రాలు కృత్యాలను సొంతంగా పిల్లల చేతనే చేయించడం జరగాలి అవసరం ఉన్నచోట సహకరించు వారు మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి.

అభ్యసన పత్రం - 1

1. కృత్యం: మా పాఠశాల గురించి మనకు ఎంత వరకు తెలుసు?
2. కృత్యం: పాఠశాల చరిత్ర మూలాధారాలను వెతకండి
3. కృత్యం: పాఠశాల చరిత్ర గురించి చర్చించుకుందాం

1,2,3 కృత్యాలకు సమాచారాన్ని సేకరించుటకు అవకాశం ఇవ్వడానికి గాని అవసరం ఉన్నచోట మనమే సమాచారాన్ని ఇవ్వాలి.

గుంపు చర్చ: పిల్లలను రెండూ లేదా అవసరానికి తగిన గుంపులుగా వర్గీకరించి పై మూడు కృత్యాలను గురించి చర్చించి నివేదికను సమర్పించడానికి అవకాశం కల్పించాలి. పిల్లల మధ్య చర్చించడంలో అంశాలను క్రూడీకరించి చరిత్ర రచనలో దాఖలాలు ఎలా మహత్వం పొందాయని తెలుపుట మరియు అభ్యసనా పత్రం-2 లో చరిత్ర యొక్క ఆధారాలను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించుట.

అభ్యసనా పత్రం-2

1. కృత్యం: చిత్రం చూచి గుర్తిస్తాం మరియు పేర్కొందాం. ఈ కృత్యంలో ఇచ్చిన చిత్రాలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి వాటిని గుర్తించడానికి చెప్పాలి. ఇక్కడ కొన్ని మాత్రమే మూలాధారాలు చిత్రాలను ఇవ్వడం జరిగింది ఇతర ఆధార చిత్రాలను వాడుకోవాలి. ఆధారాలను పరిచయించు వేళ ప్రస్తుతానికి పోల్చి అర్థం చేసుకొనుట. ఉదా! శాసనాలను పరిచయించు వేళ గత

శిలా శాసనాలు (పాఠశాల, భవనాలు, శిలాన్యాసాలు) పోల్చుట. మరియు ఇవి చరిత్ర రచనలో ఎలా దోహదపడతాయో అర్థం చేసుకొనుట.

కృత్యం 2: చరిత్ర రచనకు సహాయపడు నీ చుట్టు ప్రక్కల చరిత్ర ఆధారాలను పెట్టి చేయండి. స్థానిక చరిత్ర ఆధారాలను పిల్లల్ జాబితా తయారు చేయడానికి ప్రోత్సహించుట దీనికి సరైన మార్గదర్శనాన్ని అందించుట. తరువాత వీటి గురించి చర్చించి నివేదిక తయారు చేసి సమర్థించడానికి సంసిద్ధతను చేయాలి మరియు గుంపు చర్చ చేసి ఇవి చరిత్ర రచనకు వీటిని కానుకలుగా ఇచ్చాయని అర్థం చేసుకొనుట.

కృత్యం 3: మన చుట్టు పక్కల అనేక చరిత్రకు సంబంధించిన ఆధారాలు (కోటలు, పురాతన కట్టడాలు) శాసనాలు మరియు ఇతర అవశేషాలు కనిపిస్తాయి. వాటిని మనం ఎందుకు రక్షించాలి? అని యోజన చేసి చర్చించండి. ఆధారాల సంరక్షణకు మనం ఏం చేయాలి? మరియు ఏం చేయరాదు? పిల్లల్ జాబితా తయారు చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలి. తర్వాత ప్రతి ఒక్కరూ సమర్థించడానికి అవకాశం కల్పించాలి. సంరక్షణ ను ఎలా చేయాలి? మరియు దాని మహత్యం ఏమిటి? అనే దానిని తెలుసుకొనునట్లు చేయుట.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం రెండవ కృత్యం ఒకదానిని మూల్యాంకన కృత్యంలా పరిగణించాలి,

అభ్యసనాంశం - 3

5. చరిత్ర కాలాల గణన

అభ్యసనా ఫలితం: చరిత్ర కాలాల గణనను దాని విశేషతను గుర్తించెదరు (దశ, శతమానం, సహస్ర, సామాన్య శక మరియు సామాన్య పూర్వ శక)

ఉద్దేశాలు:

- చరిత్ర కాలజ్ఞాన విశేషతను మరియు దాని మహత్యాన్ని తెలుసుకొందురు.
- ఘటనలను అర్థం చేసుకొని కాలానుక్రమంలో వివరించెదరు

ప్రక్రియ: సహకరించువారు పిల్లలకు కాల గణన గురించి పిల్లల పూర్వజ్ఞానాన్ని తెలుసుకొందురు.

పిల్లలను ప్రశ్నించడం ద్వారా కాలాల గురించి దాని విశేషత గురించి అర్థం చేసుకొనుట తర్వాత దశ, దశకం, శతకం, సహస్రం, శతమానం సామాన్య శకం ,సామాన్య శక పూర్వం వీటి గురించి అర్థం చేసుకొనుట. తర్వాత పిల్లలు తెలుసుకున్న ప్రస్తుత ఘటనలను ఉదాహరణతో తీసుకొని సంఘటనలను కాలానుక్రమంగా వివరించుటకు అవకాశం కల్పించుట తద్వారా చరిత్ర కాలాలను మరియు దాని మహత్యాన్ని తెలుసుకొనునట్లు చేయుట.

అభ్యసనా పత్రం-3

కృత్యం 1: శతమానాన్ని అర్థం చేసుకుందాం. ఈ కృత్యం ద్వారా పిల్లలకు ప్రశ్నలను అడగడం ద్వారా శతమానపు కల్పనను అర్థం చేయుట

కృత్యం 2: క్రింది జాబితాలో సంవత్సరాలను ఇవ్వడం అయినది ఇవి ఏ శతమానంలో వస్తాయి అనే దానిని కనుక్కుందాం ఇచ్చిన పట్టికలో పిల్లల్ భర్తీ చేయడానికి అవకాశం కల్పించుట.

కృత్యం 3: కాలానుక్రమంగా రాస్తారు మార్గదర్శనంతో పిల్లలతోనే స్వయంగా. చేయించాలి కాలానుక్రమ మరియు కాలరేఖ అవసరాన్ని సృష్టించుట.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం మూడవ కృత్యంను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించుట.

అభ్యసనాంశం - 3

6. మధ్యయుగపు భారత చరిత్ర ఆధారాలు

అభ్యసనా ఫలితం - మధ్యయుగపు భారత చరిత్ర పునః రచనకు సహాయపడు మూల ఆధారాలను గుర్తించుట

ఉద్దేశాలు:

- మధ్యయుగపు భారత చరిత్ర ప్రముఖ ఆధారాలను గుర్తించుట
- వాస్తు శిల్పాల ఆధారంగా చరిత్ర రచన మరియు కౌసల్యాలను అభివృద్ధి పరచుట.
- ఆనాటి కాలపు రాజవంశపు వాస్తు శిల్పాల ప్రాకారాల వ్యత్యాసాలను మననం చేసుకోనుట.
- తమ స్థానిక స్మారకాల ప్రాకారాలు, శైలుల పరిచయం చేయడం, వ్యత్యాసాన్ని మార్పులను తెలుపుట.

ఈ అభ్యసనంశంలో సాహిత్య ఆధారాలు మరియు పురావస్తు ఆధారాలను అన్నియు తీసుకోకుండా వాస్తు శిల్పాలను మాత్రం ఉదాహరణలతో చరిత్ర రచనలను ఎలా చేయాలని మాత్రం గమనించడం జరిగింది.

ఇతర ఆధారాలను సహా వాడుకొని ఇదే మాదిరిగా చరిత్రను రచించవచ్చని, సహకరించు వారు పిల్లలకు సహకరించాలి.

అభ్యసనా సామగ్రిలు: పాఠ్య పుస్తకం వివిధ రాజవంశాల వాస్తు శిల్పాల చిత్రాలు.

ప్రక్రియ: మధ్యయుగపు భారత చరిత్ర ప్రముఖ ఆధారాలను పరిచయించుట, చరిత్రపు ఆధారాలలో వాస్తు శిల్ప ప్రాముఖ్యతను, స్థానిక సన్నివేశాలకు సంబంధించి దాని మహత్వమును పరిచయిస్తూ చరిత్ర రచనకు అవి ఎలా సహకరిస్తాయి? అనే విషయాన్ని కల్పించుట పిల్లలను గుంపులుగా విభజించి ఒక్కొక్క గుంపుకు ఒక్కొక్క రాజవంశపు వాస్తు శిల్పాల చిత్రాలను ఇచ్చి పరిశీలించునట్లు చెప్పి వారి అభిప్రాయాలను అడిగి క్రూడీకరించుట.

అభ్యసనా పత్రం - 4

కృత్యం 1: పిల్లలూ! ఈ క్రింది హాల్ బీడుహోయ్సళ దేవాలయపు కొన్ని ప్రముఖ అంశాలను రాయగలరు?

పిల్లల ఉత్తరాలను క్రూడీకరించి చిత్రాలను చూపిస్తూ ప్రతిదానికి స్పష్టికరణ ఇవ్వాలి.

అభ్యసనా పత్రం - 5

1. **కృత్యాన్ని:** మీ పుస్తకంలో వాస్తు శిల్పాల ప్రాకారాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. మీ ఉపాధ్యాయులతో చర్చించండి! పిల్లలు సంగ్రహించిన వివరణను క్రూడీకరించి వ్యత్యాసాన్ని తెలుపుట.

2. **కృత్యం:-** పిల్లలు ఈ క్రింద విజయనగర, బహమనీ మరియు ఆదిల్ షాహీ రాజవంశాలకు సంబంధించిన కొన్ని చారిత్రక స్మారకాలను ఇవ్వడం జరిగింది.

ఈ స్మారకాలను గుర్తించి అవి చరిత్ర రచనకు ఎలా సహాయపడతాయి అనే దానిని తరగతి గదిలో చర్చించండి! పిల్లలు చిత్రాలను గుర్తించడానికి పాఠ్యపుస్తకాలు లేక మరిన్ని వనరుల, శోధనకు అవకాశం కల్పించుట వాస్తు శిల్పాలలో ప్రముఖంగా గమనించవలసిన అంశాల గురించి వివరణ ఇచ్చుట వివరణ ఆధారంగా చరిత్రను రచించుటకు గల క్రమాన్ని తెలుపుట.

ఉదా: కాలం, స్థలం, సన్నివేశం, రాజవంశాలు, మొ.

3. కృత్యం: పిల్లలు మధ్యయుగపు రాజవంశాల పాలనలో హిందూ శైలి ముస్లిం రాజుల శైలి, మరియు ఇస్లామిక్ శైలిని, హిందూ రాజులు తమ కట్టడాల నిర్మాణంలో మిశ్రాశైలిలో నిర్మించడం గమనించవచ్చును. ఈ విషయం నుండి మనము ఏమి నేర్చుకోవచ్చు దీనికి సంబంధించిన విషయాలపై చర్చ జరిపి పిల్లలను, వివిధ గుంపులుగా చేసి పిల్లలే చర్చించినట్లు అవకాశం కల్పించాలి. తర్వాత తరగతిలో ప్రతి గుంపు అభిప్రాయాన్ని చెప్పడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

అంతిమంగా పిల్లల చర్చలను క్రూడికరించి ధార్మిక సామరస్యాన్ని ఈ శైలులు సూచించు వాటిని మరియు దానిని మన దిన నిత్య జీవనంలో అలవర్చుకొనునట్లు చేయుట.

4. కృత్యాలు: మీ ఊరు లేదా చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశాలలో గల ఏదైనా చారిత్రక చిత్రాన్ని సంగ్రహించండి, లేదా అతికించండి మరియు దానికి సంబంధించిన ట్లు వాస్తు శిల్ప కాలం, ఎవరు నిర్మించారు? మొదలగు అంశాల గురించి రాయండి. ఇక్కడ పిల్లలకు పరిశోధనాత్మక మనోభావాన్ని పెంపొందించాలి ఒకవేళ పాఠశాల ఆవరణ ప్రదేశంలోనే ఏదైనా చారిత్రక స్థలం ఉన్నట్లయితే పిల్లలను అక్కడికి పిలుచుకొని పోవాలి నిజ చిత్రములతో పాటు వివరణను ఇవ్వడానికి సహకరించువారు తోడ్పాటు చేయాలి మొత్తం మీద చరిత్రకు సంబంధించిన ఏదైనా ఆధారాలు చూసినచో పిల్లలు స్వయాన దాని చరిత్రను చెప్పడం, రాయడం, కౌశల్యాలను పెంపొందించుకోవాలి.

మూల్యాంకనం:- అభ్యసనా పత్రాల 2 యొక్క కృత్యాలను కృత్యం.1 ని మూల్యాంకనకృతంగా పరిగణించాలి.

అభ్యసనాంశం - 4

7. మధ్యయుగపు భారత దేశపు కాల గణన

అభ్యసనా ఫలితం: ఉత్తర మరియు దక్షిణ భారతదేశానికి సంబంధించిన చరిత్ర సంఘటనల కాల గణనను అర్థం చేసుకుందురు

ఉద్దేశాలు:

- మధ్యయుగపు భారత చారిత్రక ఘటనల ఆధారంపై క్రమానుగతంగా గుర్తించు కౌశల్యాన్ని పెంపొందించుట.
- సమకాలీన రాజవంశాలు మరియు వాటి కాలాలను తెలుసుకొనుట.

ప్రక్రియ: పిల్లల కుటుంబం కాలరేఖను తయారు చేయుటకు ప్రేరేపించి దాని మూలంగా చరిత్ర కాలగట్టపు రేఖల మహత్వాన్ని మననం చేయాలి మధ్యకాలపు భారతదేశపు చరిత్రను పరిచయించి పిల్లలచే కాలరేఖలను తయారు చేయించాలి కాలరేఖల ఆధారంగా ప్రతి యొక్క యుగం లేక సంఘటనల గురించి వివరణతో చర్చించుట.

అభ్యసనా పత్రం-6

1 కృత్యం: పిల్లలు మీ కుటుంబంలో జరిగిన ముఖ్య సంఘటనలను కాలక్రమంలో రాయగలరా? నేను మీకు సహాయం చేస్తాను చూద్దాం రాయండి (ఉదా: మీ కుటుంబ సభ్యుల జన్మదినం, ఇంట్లో జరిగిన సమారంభాలు మొదలగునవి) కాలానుక్రమం అగత్యతను మననం చేయాలి.

సూచన: మధ్యయుగపు కాలక్రమాల పట్టిలో ఇచ్చిన సంవత్సరాలు, సంఘటనలు వరుస క్రమంలో తెలుసుకోవడానికి మాత్రమే ఇవ్వడం అయినది అందుకోసమే ఇందులో వచ్చే సంవత్సరాలను మూల్యాంకనం, జ్ఞాపకం ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉండదు.

అభ్యసనా పత్రం-7

1 కృత్యం: పిల్లలూ ఈ క్రింద ఇవ్వబడిన సంఘటనలను ఖాళీ ప్రదేశంలో వరుస క్రమంలో జతపరిచి రాయండి? కాలానుక్రమంగా పిల్లలతో ఎందుకు? ఎలా? అనే విషయాలపై ప్రశ్నించుట చర్చించుట.

2 కృత్యం: కాల గణన పట్టికపై ఇచ్చిన సంఘటనలను క్షుణ్ణంగా సకాలంలో గుర్తించండి. కాలానుక్రమ రేఖలలో కాలాన్ని గుర్తించడానికి మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి మరియు ఇలా మాదిరి లోనే వేరు వేరు కాలగట్టాలను వేర్వేరు సన్నివేశాలలో ఉపయోగించడం నేర్వాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం ఏడవకృత్యం ఒక దానిని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశం-5

8. ఉత్తర మరియు దక్షిణ భారతదేశపు చారిత్రక సంఘటనల మధ్య అంతర సంబంధం

అభ్యసన ఫలితం: ఉత్తర మరియు దక్షిణ భారతదేశానికి గల సంబంధించిన చారిత్రక సంఘటనల గురించి అంతర సంబంధాన్ని వివరించారు.

ఉద్దేశాలు:

- మధ్యయుగపు కాలంలో భారత దేశంలో ఉత్తర మరియు దక్షిణపు రాజవంశాల మధ్య సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకొని విశ్లేషించుట.
- ప్రస్తుత సన్నివేశంలో పరస్పర సంబంధాలలో ఎంత ముఖ్యమో అనేదానిని మననం చేయడం.

ప్రక్రియ: పిల్లలను వివిధ గుంపులుగా విభజించి ప్రతి ఒక గుంపుకు ఒక్కొక్క విషయాన్ని ఇచ్చి పాఠ్య పుస్తకం సహాయంతో చర్చించి వివరణను ఇవ్వడానికి అవకాశం కల్పించుట.

ఉదా: వైవాహిక సంబంధం, రాజకీయ సంబంధం, యుద్ధ సంబంధం, వ్యాపార, వాణిజ్య సంబంధం మొదలగునవి..

అభ్యసనా పత్రం-8

1 కృత్యం: పిల్లలూ! మీ పాఠ్య పుస్తకం సహాయంతో ఉత్తర మరియు దక్షిణ భారతదేశపు ఏ రాజుల వంశాలు దక్షిణ భారతదేశపు ఏ రాజుల జతలో ఎటువంటి సంబంధాన్ని పొంది ఉన్నారని తెలుపగలరు?

పాఠ్యపుస్తకం సహాయం ద్వారా పిల్లలే ఉత్తరాన్ని రాయడానికి ప్రేరేపించాలి. తర్వాత ప్రక్రియలో చెప్పిన రీతులలో వివిధ రీతుల సంబంధాన్ని తెలిపి పిల్లలలోని అనుమానాలను పరిహరించుట.

2 కృత్యం: పిల్లలూ మీ ఊరు మరియు చుట్టుప్రక్కల ఊర్లలో ఎటువంటి సంబంధాలను పొందారు అనే దానిని అడిగి తెలుసుకుని రండి! తర్వాత తరగతిలో ప్రతి ఒక్కరితో చర్చించండి తరగతిలో పిల్లలకు గల సంబంధాలు మరియు అభిప్రాయాలు వ్యక్తపరచడానికి అవకాశం కల్పించి పరస్పర సహకారం మరియు ఐకమత్యంగా జీవించడం సమాజంలోని విలువలను కాపాడటానికి ఎలా సహాయం చేయగలరు తెలుసుకోవాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 8 యొక్క కృత్యాలలోని 2ను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించాలి.

అభ్యసనాంశం-6

9. మధ్యయుగపు పరిపాలనా పద్ధతులు

అభ్యసనా ఫలితం: ఆనాటి కాలపు పరిపాలనా పద్ధతులను జాబితా చేసి వ్యాఖ్యానించుట.

ఉద్దేశాలు:

- మధ్యయుగపు భారత దేశపు వివిధ పాలనా పద్ధతులను పోల్చుట ద్వారా అధ్యయనం చేయుట.
- పరిపాలనా పద్ధతులను అనుకూలం ప్రతికూలం వాటి గురించి అర్థం చేసుకొని ప్రస్తుత సన్నివేశాలకు అవసరమైన అంశాలను గుర్తించుట.

అభ్యసనా సాధనాలు: పాఠ్యపుస్తకం, భూ పటాలు, భూదాఖలాలు

అభ్యసనా పత్రం-9

1 కృత్యం: మీ ఊరు లేక నగరాలలో ఉన్న గ్రామ లెక్కాధికారిని లేక ముఖ్య అధికారి, బిల్ కలెక్టర్, పిడిఓ (పంచాయతీ అభివృద్ధి అధికారి) వీరిలో ఎవరినైనా ఒక్కరిని సంప్రదించి వారు ఏమి? పని చేయగలరు పరిపాలన ఎలా నిర్వహిస్తారు? అనే విషయాలపై వారిని సందర్శించి తరగతి గదిలో చెప్పగలరా? చర్చకు అవకాశం కల్పించి పాలనలో శ్రేణి పద్ధతి మరియు ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యతలను తెలియజేయుట.

అభ్యసనా పత్రం-10

1 కృత్యం: పైన చదివి తెలుసుకున్న పాలన పద్ధతి గురించి జారీలో ఉన్న ప్రదేశాల భూపటాలను ఈ క్రింద ఇవ్వబడినది వీటిని గమనించుదాం! బాగా గమనించి అర్థం చేసుకుందాం.

2 కృత్యం: పై చిత్రంలో గమనించారా! ఇప్పుడు భారత భూపటంలో ఇకా పద్ధతి, మన్నూబ్ దారి కరణం పద్ధతి అమలులో ఉన్న ప్రాంతాలను గుర్తించండి. ఒకటి మరియు రెండవ కృత్యాలకు సంబంధించిన పాఠ్య పుస్తకం కృత్యాలు పుస్తకంలోని భూపటం, పాఠశాలలోని భూపటంలో గమనించినట్లు తరువాత 2 వ కృత్యాన్ని చేయించాలి. సాధ్యమైనంత పిల్లల చేతనే స్థలాలను గుర్తించడానికి ప్రోత్సహించాలి. సహకరించు వారు పిల్లలకు మార్గదర్శనం అందించి సూచనలను ఇవ్వవచ్చును.

ఉదా: పిల్లలకు స్థలాలను గుర్తించడానికి కష్టమైతే అది ఏ రాష్ట్రం ఏ జిల్లాలో వస్తుంది. మొ..

3 కృత్యం: ఇకా, మన్నాబ్ దారి మరియు కరణం పద్ధతులలో కనబడు సామ్యతను పట్టి చేయుట పిల్లల జవాబులను క్రూడీకరించి నేటి పాలనా పద్ధతిలో కనపడు అంశాలను పోల్చి ఏది మంచిది? అనే దానిని పిల్లలకు వదలాలి.

అభ్యసనా పత్రం-11

1 కృత్యం: మనం అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ మార్కెట్ వ్యవస్థ గురించి తెలుసుకున్నాం కదా! ఇప్పుడు మనం మార్కెట్ వ్యవస్థ మరియు ప్రస్తుత మార్కెట్ వ్యవస్థ గురించి రెండింటికి సారూప్యత వ్యత్యాసాలను క్రూడీకరించి ఈ రెండింటికి ఉత్తమమైనది ఏది? అని తెలుసుకొని గతంలోని ఉత్తమ అంశాలను ప్రస్తుత మార్కెట్ వ్యవస్థలో పొందుపరచుకున్నామా! వాటి గురించి ఉత్తమ అంశాలను జాబితా చేసి ప్రస్తుత మార్కెట్ మార్పు చేయదగు అంశాల గురించి చర్చించుట.

2 కృత్యం: మార్కెట్ వ్యవస్థలో కనిష్టంగా మద్దతు ధర కల్పించడం గురించి ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో తెలుసుకొని తరగతిలో చర్చించండి కృత్యాలకు ముందే మద్దతు ధర అనగానేమి? అని తెలుసుకోవాలి. దీని ఆధారంగా అందులో ఉన్న లాభనష్టాలను

గురించి గుంపు చర్చ ఏర్పరచాలి. తర్వాత పిల్లల చర్చ అంశాలను పరిగణించి. ధర అవసరం, మద్దతు ధర గురించి పిల్లలకు తెలియజేయాలి.

3 కృత్యం: ఆలోచించి జవాబిద్దాం! వ్యాపారం చేయడానికి మరియు తూకం, కొలవడం ఆవశ్యకత గురించి తెలుపుట వివిధ రూపాల రాశులను, ప్రమాణాలను తూకపు యంత్రాలను పరిచయించి వెనుకటి కొలమానం ప్రస్తుత కొలమానానికి గల వ్యత్యాసం తెలుపుట మరియు దాని ద్వారా కలుగు ప్రయోజనాలను స్పష్టపరుచుట.

4 కృత్యం: మీ ఊరి న్యాయధర దుకాణానికి వెళ్లి అక్కడ ఉచితంగా ప్రభుత్వం అందించే వస్తువులను. ప్రజలకు పంపిణీ చేయగలరు ఎందుకు? తరగతిలో మీ స్నేహితులతో చర్చించి మార్గదర్శనంతో గుంపు చర్చ ఏర్పాటు చేయండి.

5 కృత్యం: ఈ క్రింద ఇచ్చిన కొన్ని వస్తువులకు సామాన్య మార్కెట్ మరియు న్యాయధర దుకాణానికి గల ధరలను తెలుసుకొని వాటి విలువలను రాయండి. ఒకే రకమైన వస్తువులకు వేరు వేరు రీతుల వెలలు నిర్ధారించడం కారణం ఏమిటి అనే అంశంపై పిల్లలకు మౌఖికంగా అడిగి క్రూడీకరించి కారణాలను తెలుపుట.

6 కృత్యం: మీ ఊరిలోని పెద్దలను, వ్యాపారులను లేక చుట్టుప్రక్కల సంత లేదా మార్కెట్ను సందర్శించి మార్కెట్ యందు మధ్యవర్తుల జతలో మాట్లాడండి. దాని గురించి తెలుసుకొని మీ అభిప్రాయాన్ని తెలుపుము ఎవరైనా వ్యాపారానికి సంబంధించిన మధ్యవర్తులను పాఠశాలకు ఆహ్వానించి పిల్లలతో చర్చించినట్లు అవకాశం కల్పించుట. దాని బాగోగులను పిల్లలకు మననం చేయగలగాలి.

అభ్యసనా పత్రం-12

1 కృత్యం: ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్ మరియు ఆనాటికాలపు రైతు యొక్క యోజనల ప్రణాళికలను పట్టి చేయగలరా!

2 కృత్యం: రైతు అప్పులను రద్దు చేయడం ఉద్దేశాలు మరియు దాని పరిణామాలను తరగతి యందు ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో మీ స్నేహితులతో చర్చించండి. పిల్లలకు తమ పోషకులు లేదా పెద్దలతో విచారాన్ని తెలుసుకొని తరగతి యందు చర్చించడానికి అవకాశం కల్పించాలి సహకరించువారు రైతు అప్పులను మన్నా చేయడం యోజన బాగోగులను అర్థం చేసుకొని విషయాలను సేకరించి అంతిమ నిర్ధారణను పిల్లలకు ఇచ్చుట.

3 కృత్యం: భూమి యొక్క కొలతను ఎందుకు చేస్తారు? మీ ఇల్లు, పొలం, చేను కొలతను ఎలా చేయగలరు అనే విషయంపై మీ పెద్దలతో చర్చించండి తెలుసుకొని దానిని తరగతి గదిలో పంచుకోండి.

1,2 మరియు 3వ కృత్యములకు సంబంధించిన గత కాలంలోని రైతు కళ్యాణ యోజన నేటికీ చిన్న మార్పులతో అమలులో ఉన్నాయి అనే విషయం తెలుసుకోవాలి ఏదేని పథకాలు జనపరమైనచో అవి దీర్ఘకాలం అనుకూలం పొందుతాయి అనే విషయం తెలియపరచాలి.

4. కృత్యం: మీ ఊరి పన్ను అధికారిని సందర్శించి పన్ను అధికారితో పన్ను వసూలు చేయడంపై వివరాలను తెలుసుకొని రాయండి. సహకరించువారు పన్నును ఎందుకు విధిస్తారు? అది ఎలా వినియోగం అవుతుంది? అనే విషయాన్ని గ్రహించి, తెలుసుకోవాలి.

ఆలోచించండి: ఒకవేళ నీటిపారుదల పథకాలు లేనట్లయితే ఏమయ్యేది? తరగతిలో చర్చించండి గుంపు చర్చకు అవకాశం కల్పించి దానిని తమ స్థానిక సన్నివేశాలకు తగిన విధంగా పరిణామాలను పట్టి చేయుట. నీటి పారుదల యోజనకు సలహాలను ఇవ్వడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి మరియు అంతర్ నది కలుపుట గురించి తెలిపి దాని బాగోగుల గురించి తెలియజేయుట.

అభ్యసనా పత్రం-13

1 కృత్యం: నేడు భూ రికార్డులను ఎవరు సంగ్రహిస్తారు? దాని ద్వారా ప్రయోజనం ఏమిటి? స్థానిక పిడిఓ అధికారి లేదా కార్యదర్శులను తరగతికి ఆహ్వానించి వారి ద్వారా చర్చ విర్పాటు చేసి భూరికార్డుల గొప్పతనాన్ని గురించి తెలుసుకొనుట.

2 కృత్యం: మీ తల్లిదండ్రులతో వారి ఆస్తుల ఏదైనా దాఖలాల ఎలా చేయగలుగుతారు. అనే విషయంపై చర్చించండి. పోషకుల ద్వారా చర్చించిన అంశాన్ని తరగతి గదిలో తోటి విద్యార్థులతో పంచుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

3 కృత్యం: ఉపాధ్యాయులు మీకు ఒక భూ రికార్డును పొందుపరుస్తారు. దాన్ని గమనించి అందులోని ప్రముఖ వివరాన్ని పట్టి చేయండి.

ఉదా: స్థలం, పట్టాదారుని పేరు విస్తీర్ణం, మొత్తం భూమి మొదలగునవి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసన పత్రం 10 వ కృత్యంలోని మూడవ కృత్యాన్ని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించాలి.

అభ్యసన అంశం-7

10. సాంఘిక-ధార్మిక పరిస్థితులు

అభ్యసన ఫలితం-మధ్యయుగ కాలంలో సాంఘిక ధార్మిక మార్పులను వివరించారు

ఉద్దేశాలు:

- సాంఘిక మరియు ధార్మిక సంస్కరణలకు కారకులైన భక్తి మరియు సూఫీ సాధువుల గురించి తెలుసుకొనుట.
- భక్తి మరియు సూఫీ సాధువుల తత్వాలు ఆదర్శాలు మరియు అనుసరించిన విధానాల గురించి అర్థం చేసుకుందురు.
- సాంఘిక-ధార్మిక మార్పులను అవలోకనం చేసుకుందురు.

అభ్యసన పత్రం-14

1 కృత్యం: సూఫీ సాధువు ఏ ఏ సమాజపు దురాచారాలను సరి చేయడానికి ప్రయత్నించారు? పట్టి చేయగలరా పిల్లలు పట్టి చేసిన అంశాలను ఆధారం చేసుకుని నేటి కాలాలలో సామాజిక దురాచారాల గురించి తెలిపి వాటికి తగు పరిహారం గురించి పిల్లల అభిప్రాయాలను సంగ్రహించి పిల్లలకు పోటీ తత్వాన్ని అధ్యయన మనోభావాన్ని పెంచుట.

2 కృత్యం: కింద ఇవ్వబడిన చిత్రాలు సూఫీ సాధువులకు సంబంధించినవి మీరు అవి ఉండు స్థలాలు మరియు వాటి గురించి వివరాలు తెలుసుకొని మీ స్నేహితులతో పంచుకోండి. భూపటాల ద్వారా స్థలాల అన్వేషణ మరియు వాటి చరిత్రను తెలుసుకున్నట్లు చేయుట. స్థలాలకు సంబంధించిన అభ్యసనా అంశాలలో ఈ కృత్యాన్ని చేయించవచ్చును.

3 కృత్యం: కింద ఇవ్వబడిన చిత్రాలను క్షుణ్ణంగా గమనించి జవాబులు ఇవ్వండి? చిత్రాల ద్వారా చరిత్రను తెలిపే ప్రయత్నాన్ని చేయవచ్చును. దీనికోసం మరిన్ని చిత్రాలను ఉపయోగించడం జరగాలి మరియు మరిన్ని అభ్యసనాంశాలలో పరిణామంగా వాడుకోవచ్చు మరియు చిత్రాన్ని చూచి చరిత్ర రచన కృత్యాన్ని చేయించవచ్చును.

4. కృత్యం: కింది పట్టికలో భక్తి పంథం యొక్క ఉద్యమకారులు వారు ప్రతిపాదించిన తత్వాలను ఇవ్వడం జరిగింది వాటిని సరిచేసి రాయండి.

5 కృత్యం: ఇచ్చిన భక్తి ఉద్యమకారుల తత్వాల గురించి మీరేమి తెలుసుకున్నారు? వారి తత్వాలను అర్థం చేసుకున్నారా? అనేదానికి పూరక ప్రశ్నల మూలంగా తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించుట మరియు భక్తి ఉద్యమకారులందరి తత్వ బోధనలు వేరువేరుగా ఉన్నను కూడా వారి ప్రముఖ ఆశయం సంఘసంస్కరణ ఒక్కటే అనే తత్వాన్ని పిల్లల మనోభావానికి అర్థం కావాలి.

మూల్యాంకనం- అభ్యసనా పత్రం 14వ కృత్యంలోని 5వ కృత్యం మూల్యాంకన కృత్యంలో పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశం - 8

11. యుద్ధానికి గల కారణాలు మరియు వాటి పరిణామాలు.

అభ్యసన ఫలితం: యుద్ధానికి గల కారణాలు మరియు వాటి పరిణామాలను అర్థం చేసుకుందురు.

ఉద్దేశాలు:

- రాజవంశాల మధ్య జరుగుతున్న యుద్ధాల కారణం మరియు వాటి పరిణామాలను అర్థం చేసుకొనుట.
- యుద్ధం నుండి జరిగే మార్పులను గమనించుట.
- మధ్యయుగంలోని రాజవంశాల మధ్య యుద్ధం మరియు ప్రస్తుతం జరుగుతున్న యుద్ధాలను పోలిక చేయుట.

అభ్యసన పత్రం - 15

1 కృత్యం: ప్రస్తుతం మీరు వివరాన్ని చదివారా! అలాగైతే కింది చిత్రాలను గమనించి ఆలోచించండి! జవాబు ఇవ్వండి. చిత్రాలను గమనించి రాజవంశాల కాలాల యుద్ధాలు మరియు నేడు జరుగుతున్న యుద్ధాల గురించి పిల్లలకు పూర్వజ్ఞానం ఉందా! లేదా! వాటి గురించి తెలుసుకున్నారా! అనే విషయాలను తెలుసుకొని చిత్రాల ద్వారా యుద్ధం యొక్క పరిణామాలను తెలుసుకొందురు. దీనికి సంబంధించిన విధంగా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం నేడు జరుగుతున్న ఏదేని యుద్ధాల గురించి వీడియోలను ప్రదర్శించి పిల్లల అభిప్రాయాలను సేకరించి వాస్తవ అంశాలను పిల్లలకు తెలిపి నిర్ధారణను పిల్లలకే వదిలేయాలి.

2 కృత్యం: పిల్లలు పుస్తకంలోని భూపటం సహాయం ద్వారా భారత భూపటంలో అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ దక్షిణ భారతదేశంపై దండయాత్రలో జరిగిన ప్రదేశాలను మార్గాలను మరియు ప్రముఖ స్థలాలను గుర్తించుదాం. భూపటం కృత్యాల మూలంగా అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ దండయాత్ర మరియు చరిత్రను తెలియజేయును.

3 కృత్యం: బాబరు పానిపట్టు యుద్ధంలో తన సైన్యం కంటే అత్యంత పెద్దదైన సైన్యాన్ని ఓడించిన తీరును చర్చించండి.

సైన్య బలగాల గురించి వివరాలను సేకరించుట. మరియు పిల్లల అభిప్రాయాలకు అధిక ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి యుద్ధం గురించి వాస్తవ అంశాలను పిల్లలకు వివరించుట.

4 కృత్యం: విజయనగరం పతనానికి కారణమైన తల్లి కోట యుద్ధంలేదా రక్కస తంగడి యుద్ధం గురించి క్లుప్తంగా రాయండి.

దీనిని మాదిరిగా ఉంచుకొని రాజవంశాల లేదా ఏదేని సామ్రాజ్య పతనానికి యుద్ధం కూడా ఒక కారణం అని తెలియజేయుట.

5 కృత్యం: యుద్ధాలు సంభవించడానికి కారణాలు ఏమి? దానిని ఎలా నివారించవచ్చు? మీ అభిప్రాయాన్ని తెలుపు.

రాజ్య విస్తరణ, వనరులు, రాజుల నిర్ణయాలు మొదలగు అంశాలు యుద్ధానికి కారణాలు అనే దానిని పిల్లలకు తెలియజేసి యుద్ధానికి పర్యాయమార్గాలైన శాంతి ఒప్పందం, కలిసిపోవడం సహకారం మొదలగు అంశాలు ముఖ్యం అనే భావనను పెంచాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసన పత్రం 15లోని నృత్యం 1,5 ను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించాలి.

అభ్యసన అంశం- 9

12.జల మార్గాల అన్వేషణ

అభ్యసనా ఫలితం: సముద్ర మార్గాల అన్వేషణకు కారణమైన అంశాలను పరిగణించి అర్థం చేసుకోవడం.

ఉద్దేశాలు:

- కొత్త జల మార్గాల అన్వేషణకు గాను ప్రముఖమైన కారణాలను తెలుసుకోవడం.
- జల మార్గాల అన్వేషణ ద్వారా కలిగిన పరిణామాలను అర్థం చేసుకొని, కాలికో వస్తుం (ఆనాటి నూలు వస్త్రాలు) మరియు సాంబారు పదార్థాల గురించి పిల్లల ద్వారా తెలుసుకోవడం మరియు పిల్లల్ చదివి అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించుట.

అభ్యసన పత్రం 16

1 కృత్యం: పైన తెలిపిన వాటిని తెలుసుకున్నాము కదా! అలాగైతే కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు చెబుదాం కాలికో వస్తుం (ఆనాటి నూలు వస్తుం) మరియు సాంబారు పదార్థాల విషయంపై పిల్లలకు తెలిపి జలమార్గాల అన్వేషణకు కారణమైన అంశాలు ఏవి? అని తెలుపుటకు ప్రయత్నించాలి. ఈ కృత్యాలలో ఇవ్వబడిన పూరక ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లలు అర్థం చేసుకొని గ్రహించి యూరోపియన్లు జలమార్గపు అన్వేషణను ప్రారంభించడానికి గల కారణాలను తెలియపరచుట.

2 కృత్యం: నేడు భారతదేశం నుండి విదేశాలకు ఎగుమతి మరియు దిగుమతుల గురించి తెలియటం దేశ విదేశాల ఎగుమతులు దిగుమతులు అయ్యే వస్తువులను పట్టి చేయుట.

భారతదేశపు విదేశీ వ్యాపారం ఆనాటి మరియు నేటి స్థితిగతులను ఎగుమతి మరియు దిగుమతి వస్తువుల నుండి విదేశాల వ్యాపార సంబంధం అభివృద్ధితో ఆర్థిక మరియు ఔద్యోగిక విషయాలపై సమగ్రంగా తెలుసుకొనుట.

సాంబారు గమ్మత్తు తెలుసా? రండి తెలుసుకుందాం.

పిల్లల్ చదివి అర్థం చేసుకునే అవకాశం కల్పించి జలమార్గం ఎలా కనిపెట్టారు? అని అర్థం చేసుకోవడం.

అభ్యసన పత్రం 17

1 కృత్యం: పై కథను చదివి ఆలోచించి కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వండి.

స్వయంగా చదవడం స్వయంగా అర్థం గ్రహించడానికి అవకాశం కల్పించి పిల్లల పూరక ప్రశ్నల ద్వారా జవాబు ఇవ్వడానికి ప్రాధాన్యం కల్పించుట. ఏదేని ఒక వ్యక్తి లేక దేశం ఆధారపడ్డ వ్యక్తి లేక వ్యాపార లావాదేవీలకు ఆటంకం కలిగితే దాని ద్వారా కలిగే పరిణామాలను అర్థం చేయించుట మరియు తమ నిత్యజీవితంలో జీవనం లేక చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశాల్లో ఇటువంటి దృశ్యాలు సంభవిస్తే పిల్లల అభిప్రాయాలను సంగ్రహించి స్థానిక ఉదాహరణలను పిల్లలకు ఇవ్వాలి. ఐరోపా వారికి భారతం లేక ఆసియా ఖండపు వస్తువులపై ఉన్న వ్యామోహాన్ని వాటి ప్రాధాన్యత వాటి పరిణామాలను.. స్పష్టం చేయాలి కాన్స్టాంటినోపల్ నగరం పథనం లేక కైవసం చేసుకున్న గతకాలపు కథను తెలిపి భుపటాన్ని ఉపయోగించి స్పష్ట చిత్రాన్ని ఇవ్వాలి.

అభ్యసన పత్రం 18

1 కృత్యం: కింది ఇవ్వబడిన ప్రాంతాలను భూపటంలో గుర్తించుదాం.

2 కృత్యం: ఇచ్చిన భూపటంలో వాస్కోడిగామా భారతదేశానికి వచ్చిన జలమార్గాన్ని గీత గీచి గుర్తించుట.

పిల్లలచే భూపటం కృత్యాన్ని చేయించుట దీని జతకు భారతదేశం నుండి మరిన్ని దేశాలకు ఉన్న జలమార్గం మరియు భూమార్గం పరిచయిస్తూ పిల్లలచే ఎక్కువ మార్గాలను వెతకడానికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. అభ్యసనాంశం 15లో చూపించిన అంశాలను ఇక్కడ పరిగణించవచ్చును. రోడ్డు మార్గాలు మరియు జలమార్గాలను ప్రత్యేక భూపటంలో వాడుకోవచ్చును.

3 కృత్యం: కింది కొన్ని ప్రదేశాలు వెనుకటి పేర్లను ఇవ్వడం అయినది వాటికి ప్రస్తుత పేర్లను వెతికి రాసుకుందామా?

సమయం సన్నివేశానికి తగిన స్థలాల పేర్లు మార్పు చెందుతాయని తెలవాలి ఉదాహరణ: మైసూరు సంస్థానాన్ని కర్ణాటక అని మార్పు చేసిన సంగతిని తెలపాలి. తమ తమ ఊర్ల పేర్లకు వెనుకటి పేర్లు ఉన్నట్లయితే వాటి ప్రదేశాల గత చరిత్రను పరిచయించుట.

4 కృత్యం: కింది ఖాళీ ప్రదేశాన్ని సరియైన పదంతో నింపండి

ప్రస్తుతం తెలుసుకున్న వివరాల మేరకు పిల్లల ధారణను అర్థం చేసుకొనుట.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 17 లోని కృత్యం 1 మరియు అభ్యసనా పత్రం 18లోని కృత్యం 1నీ మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యసనాంశం 10

13. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ పాలన విస్తరణ

అభ్యసన ఫలితం: ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ యొక్క నియంత్రణ భారతదేశమంతటా ఎలా వ్యాపించిందని వివరించుట.

ఉద్దేశాలు: ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ తమ పరిపాలనను దశలవారీగా ఎలా భారతదేశం అంతటా విస్తరించుకున్నదో అర్థం చేసుకొనుట.

అభ్యసనా పత్రం 19

1 కృత్యం: కింది పట్టికలో కొన్ని ప్రముఖమైన సంఘటనలను ఇవ్వడం అయినది వాటికి సరియైన కారణాలతో పరిణామాలను తెలపండి.

పాఠ్య పుస్తకం సహాయం ద్వారా ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ పరిపాలన విస్తరణకు కారణమైన ప్రముఖ యుద్ధాలను పాఠ్యపుస్తకం సహాయంతో పిల్లల స్వయంగా కారణాలు మరియు పరిణామాలను గుర్తించుటకు మార్గదర్శనం అందించాలి.

2 కృత్యం: అత్యంత ప్రధానమైన నవాబులు, మరాఠీలు, మైసూరు రాజులు మరియు సిక్కు వారిని బ్రిటిష్ వారు సరళంగా ఓడించడానికి కారణాలను వెదకి రాద్దాం.

బలమైన సైన్యాన్ని కలిగి ఉన్న భారతదేశపు రాజవంశాలు ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ముందు ఓడిపోయిన వైనాన్ని పిల్లలకు తెలియజేయాలి. బ్రిటిష్ వారు విభజించు పాలించు నీతి గురించి తెలియజేయాలి మరియు భారతదేశ రాజవంశాల మధ్య ఉన్న విభిన్న భేదాల వల్ల ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ సులభంగా విజయం సాధించి అనేక స్వతంత్ర రాజ్యాన్ని కైవసం చేసుకున్న తీరును తెలియజేయాలి. మన దేశ స్వతంత్ర రాజ్యాలు ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ వశం కావడానికి కారణాలు పరిణామాలను అవగతం చేసుకోవాలి.

3 కృత్యం: 20వ శతాబ్దంలో జరిగిన ఏదైనా ఒక యుద్ధం గురించి వివరాలు సంగ్రహించి అందుకు గల కారణాలు మరియు పరిణామాలను రాయండి.

పిల్లలకు గత కాలపు యుద్ధాల పరిచయం ఉండటం ద్వారా నేటి యుగంలో జరుగుతున్న యుద్ధాల గురించి, టీవీ అంతర్జాలం మొదలగు మాధ్యమం ద్వారా వివరణ సంగ్రహించి జవాబును రాయడానికి ప్రేరేపించాలి ప్రస్తుతం జరిగిన రష్యా మరియు ఉక్రెయిన్ మధ్య జరిగిన యుద్ధం వీడియోలు చూపించాలి యుద్ధాల ద్వారా జరిగే పరిణామాల గురించి చర్చించాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసన పత్రం 12 లోని కృత్యం 02ను మూల్యాంకన కృత్యంలా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసన అంశం-11

14. బ్రిటిష్ వారి పాలనలో వ్యవసాయంపై కలిగిన వివిధ పరిణామాలు.

అభ్యసన ఫలితం: వ్యవసాయ క్షేత్రం పై ఉన్న పన్ను వసూలు పద్ధతి మరియు బ్రిటిష్ వారి పాలనా పరిణామాలను విశ్లేషించుట.

ఉద్దేశాలు:

- బ్రిటిష్ వారి పాలనలో వ్యవసాయ క్షేత్రంపై జరిగిన పరిణామాలు తెలుసుకొనుట.
- పన్ను రూపంలో రైతులను పీడించడం ఎలా జరుగుతుందని అర్థం చేసుకోవడం.
- ప్రస్తుత పాలనలో వ్యవసాయ క్షేత్రం పై ఉన్న పన్ను విధానాలను తెలుసుకుంటారు.

అభ్యసన పత్రం 20

1 కృత్యం: సారూప్యత మరియు వ్యత్యాసాలను గుర్తించుదాం!

రైతు వారి పద్ధతి జమీందారు పద్ధతి మరియు మహల్ వారి పద్ధతి మధ్య ఉన్న సారూప్యత మరియు భేదాల గురించి జాబితా తయారు చేద్దామా!

బ్రిటిష్ వారి పాలనలో ఉన్న వివిధ రీతుల వ్యవసాయ రైతులను పరిచయం చేయాలి పిల్లల చేతనే సారూప్యత మరియు భేదాలను పట్టి చేయుట.

2. కృత్యం: మీకు ఇచ్చిన భారతదేశపు భూపటంలో మద్రాసు, పశ్చిమ బెంగాల్ మరియు మధ్య భారత దేశపు ప్రాంతాలను గుర్తించండి.

భూపటం కృత్యాలను చేయించుట మరియు స్థలాలను గుర్తించుటను పిల్లలకు మార్గదర్శనాలు ఇవ్వాలి. దీనికి ముందు భారత భూపటంలో బ్రిటిష్ వారి పాలనలోని ప్రముఖ స్థలాలను గుర్తించునట్లు అవకాశం కల్పించుట.

3 కృత్యం: ఉపాధ్యాయుల సహాయం పొంది మాదరి భూ ఖాతాను(రికార్డు) గమనించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబు రాయుట.

మనకు లభ్యం ఉన్న ఏదైనా నకలు భూమి పట్టాను పిల్లలకు అందించుట. అందులోని ప్రముఖ అంశాలను జాబితా చేయడానికి పిల్లలకు అవకాశం కల్పించాలి. ఏదేని రికార్డులలో ప్రముఖంగా గమనించవలసిన అంశాలను పిల్లలకు తెలియజేయుట ఉదాహరణ : భూమి పట్టాదారుని పేరు స్థలం అవధులు మొదలగునవి.

4 కృత్యం: మీ కుటుంబం వారిని రైతులను లేక ఊరి గ్రామ లొక్కాధికారిని కలిసి వివిధ రైతుల భూ రికార్డులను వాటి పేర్లను సంగ్రహించి పట్టి చేయాలి.

5 కృత్యం: నేటి కాలంలో రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి వివిధ మాధ్యమాలలో ప్రసారమయ్యాయి దానికి సంబంధించిన వివరాన్ని ఎవరైనా రైతును సంప్రదించి రైతు ఆత్మహత్యకు బలమైన కారణాలను అడిగి తెలుసుకుని దాని పరిహారంకోసానికి గల సులభ విధానాలను తెలియజేయుట.

రైతులను సంప్రదించి రైతు ఆత్మహత్యకు సంబంధించిన విషయాలను సంగ్రహించుటకు పిల్లలకు అవకాశం కల్పించుట లేక స్థానిక రైతులతో సంవాదన ఏర్పాటు చేసి రైతు ఆత్మహత్యను నివారించుటకు గల మార్గోపాయాలను అందించుటకు పిల్లలకు చర్చ ఏర్పాటు చేసి తమ అభిప్రాయాలను చెప్పడానికి రాయడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

6 కృత్యం: ఒకవేళ బ్రిటిష్ కాలంలో నీవు రైతువైతే ఏమి చేస్తుంటివి? మీ సొంత అభిప్రాయాన్ని తెలపండి.

ఈ అభ్యసన అంశం యొక్క వివరణను చర్చల ఆధారంగా రైతు గురించి పిల్లల తార్కిక ఆలోచన మరియు చింతనలను పంచుకొనునట్లు అవకాశం కల్పించాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసన పత్రం 20 లోని 1 మరియు 5 ను మూల్యాంకన కృత్యంలా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యసనాంశం 12

15. భారత దేశపు ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం మరియు బ్రిటిష్ వారి పాలనా పరిణామాలు

అభ్యసన ఫలితం: బ్రిటిష్ వారి పరిపాలన పరిణామాలు మరియు భారతీయుల ప్రతిక్రియలను విశ్లేషించుట.

ఉద్దేశాలు:

- భారతదేశపు ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి గల కారణాలను తెలుసుకొందురు.
- ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో కలిగిన మార్పులను అర్థం చేసుకొందురు.

అభ్యసనా పత్రం 21

1 కృత్యం: పాఠ్యపుస్తకంలోని భారత ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం గురించి చరిత్రను మీరు తెలుసుకున్నారు కదా? అలా అయితే దాని ఆధారంగా ఇచ్చినటువంటి ఖాళీ స్థలంలో ఒక చిన్న కథను రాద్దాం!

ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం గురించి వివరణ ఆధారంగా పిల్లలు తామే స్వయంగా కథ ద్వారా సారాంశాన్ని రచించుటకు ప్రేరేపించాలి కథ రచనకు కావలసిన మార్గదర్శనమును ఉపాధ్యాయులు అందించాలి.

2 కృత్యం: భారత ప్రథమ సంగ్రామంలో నీకు ఇష్టమైన అంశాలు ఏవి? ఎందుకు? మీ అభిప్రాయాన్ని తరగతి యందు అందరితో పంచుకోండి మరియు చర్చించండి.

భారత ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో పిల్లలకు ఇష్టమైన సంగతులను లేదా సంఘటనలను పంచుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి మరియు ఆ సంగతులు పిల్లలకు ఎందుకు ఇష్టమైనది? అని అడగాలి పిల్లల అభిప్రాయాలను గౌరవించి భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం గురించి వాస్తవ అంశాలను స్పష్టపరుచుట.

3 కృత్యం: భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వారు చేసిన వివిధ పరిణామా క్రమములను మరియు అందుకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రముఖ మార్పులను ఇవ్వడమైనది వాటిని సరి అయిన స్థలంలో జతపరచి రాయండి.

జతచేసి రాయడానికి సరియైన మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి ప్రతి ఒక్క పరిణామ క్రమములను పిల్లలతో చర్చించి బ్రిటిష్ వారి కాలంలో జరిగిన వాటిని ఈనాటికీ అవి అస్తిత్వంలో ఉన్నాయా అనే విషయాన్ని తెల్పాలి. సంస్కరణ క్రమములు పిల్లలకు ఇష్టమైతే ఎందుకు? ఇష్టమయ్యాయి అనే విషయాన్ని పిల్లలను అడిగి తెలుసుకోవాలి. అంతిమంగా బ్రిటిష్ వారి సేవలు దాని పరిణామాలు ప్రజలపై పరిణామాల గురించి విషయం సేకరించి ఉపాధ్యాయులు క్రోడీకరించాలి

అభ్యసన పత్రం 22

1 కృత్యం: కింద ఇవ్వబడిన అతివాదులు, మితవాదులు వీరిని గుర్తించి విభజించి రాయండి.

2 కృత్యం: స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో అతివాదులు, మితవాదులు పోరాటంలో కలిగి మార్పులు మరియు పరిణామ క్రమములను పాఠ్యపుస్తకం చదివి వివరాలను సేకరించండి.

3 కృత్యం: మితవాదులు, అతివాదులు మధ్య ఉద్దేశం స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించడం అయిననూ వీరిద్దరూ వేరువేరు ఉద్యమాలు చేయడం ఎందుకు? ఆలోచించి తరగతి యందు దీని గురించి ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో చర్చ పోటీని నిర్వహించి, శాంతియుత భారతావనికి ఏ మార్గం మంచిదని చెప్పండి.

4 కృత్యం: ప్రస్తుత రోజులలో భారతదేశంలో జరిగిన ఏదైనా ఒక పోరాటం / ఉద్యమాలు / విప్లవం / సమ్మె గురించి వివరాలు సేకరించి దాని ఉద్దేశం మరియు పరిణామాలను రాసి మీ అభిప్రాయాన్ని తెలపండి.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం 21 లోని 1 ని మరియు అభ్యసనా పత్రం 22 లోని 3వ కృత్యాన్ని మూల్యాంకనం కృత్యంగా పరిగణించబడుతుంది.

అభ్యసనాంశం 13

16. సాంఘిక మరియు ధార్మిక సంస్కరణలు

అభ్యసనా ఫలితం: బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనలో భారతదేశపు సాంఘిక మరియు ధార్మిక సంస్కరణలను గురించి తెలుసుకోవడం

ఉద్దేశాలు:

- బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనా కాలంలో సాంఘిక మరియు ధార్మిక మూఢనమ్మకాలు తెలుసుకోవడం.
- సామాజిక మరియు ధార్మిక సంస్కర్తల శ్రమ మరియు వారి సంస్కరణల గురించి అవగాహన చేసుకోవడం.
- ప్రస్తుత రోజులలో సాంఘిక మరియు ధార్మిక మూఢనమ్మకాలపై అభిప్రాయం పంచుకోవడం.

అభ్యసనా పత్రం 23

1 కృత్యం: కింద ఇవ్వబడిన ఖాళీ స్థలంలో బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనా కాలంలో ప్రముఖ సాంఘిక సంస్కర్తల చిత్రాలను సంగ్రహించి వారి పేర్లను రాయండి.

చిత్రాల సంగ్రహించడానికి కాలావకాశం ఇవ్వాలి చిత్రాల జతకు పుస్తకాల సహాయంతో పిల్లల విషయాలను సంగ్రహించి గుంపులుగా విభజించి ప్రతి గుంపు ద్వారా ఒక్కొక్కరితో ఒక్కొక్క సాంఘిక సంస్కర్తల గురించి అభిప్రాయాన్ని పంచుకోవడానికి సమయం మరియు అవకాశం కల్పించాలి.

2. కృత్యం: క్రింద కొందరి సాంఘిక సంస్కర్తలకు సంబంధించిన సంస్థల పేర్లు ఇవ్వడం జరిగింది మీరు అవి ఏ సంస్కర్తలకు సంబంధించిందని దాని ప్రధాన తత్వాలు ఏమిటి? మరియు ఆ సంస్థ యొక్క సంస్కరణను పట్టి చేయగలరా.

సంఘసంస్కర్తలు స్థాపించిన సంస్థల ఉద్దేశాలు మరియు మహత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడం వారి తత్వాలు నేటికీ కూడా ఎలా ఆదర్శమయ్యాయి అని తెలపాలి మరియు వారి తత్వా దర్శాలను అవగాహన చేసుకుని పిల్లల తార్మిక ఆలోచనలను తెలుసుకోని తత్వ ఆదర్శాలను పాటించడం పిల్లలకే వదలాలి.

3 కృత్యం: పిల్లలూ ఈ కాలంలోనూ మన చుట్టుప్రక్కల అనేకమైన ధార్మిక రాజకీయ మొదలగు అనేక క్షేత్రాలలో సంస్కరణ చేయడానికి గాను అనేక సంఘటనలు కార్య నిర్వహిస్తున్నాయి, కదా! అలాగైతే మీరు ఏదైనా 5 ప్రముఖ సంస్థల పేర్లను తెలుసుకోని వివరాలను సంగ్రహించి దాని ప్రముఖ ఉద్దేశాలను రాయగలరా?

సాంఘిక మరియు ధార్మిక మూఢనమ్మకాలు మరియు ఆచరణలు అన్నీ కాలాల్లోనూ ఉన్నాయని అవగాహన చేయాలి. వీటి సంస్కరణల కోసం నేడు కార్యనిర్వహిస్తున్న స్వయంసేవ సంస్థల పరిచయం చేయాలి.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం 23 లోని 2వ కృత్యాన్ని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యసనాంశం 14

17. గాంధీ యుగం

అభ్యసన ఫలితం-స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో గాంధీజీ గారి అహింసా మార్గాన్ని తెలుసుకోవడం.

ఉద్దేశాలు:

- స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలలో గాంధీజీ గారి పాత్ర గురించి తెలుసుకోవడం.
- గాంధీ గారి సత్యం అహింసా మార్గాలు స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలలో ఎలా ప్రాధాన్యతను పొందాయి అని అర్థం చేసుకోని తమ జీవితంలో వాటిని పాటించినట్లు ప్రేరేపించాలి.
- స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలలో గాంధీజీ గారి పాత్ర చాలా ప్రముఖమైనది సత్యం మరియు అహింస అనే రెండు అస్త్రాలు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో చాలా ప్రాధాన్యత పొందాయి ఇక్కడ గాంధీజీ గారి జీవనం పోరాటాలను మాత్రమే తెలుసుకోకుండా వారి తత్వ ఆదర్శాలను మన నిజజీవితంలో అలవర్చుకోవాలన్నది ఈ అభ్యసనా ఫలితం ఆశయంగా ఉన్నది.

అభ్యసనా పత్రం 24

1 కృత్యం: స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో మహాత్మా గాంధీజీ అహింసా మార్గాన్ని అనుసరించడం కారణం ఏమిటి? అది తెలుసుకొని మీ అభిప్రాయాన్ని తెలపండి.

గాంధీజీ గారు అహింసా మార్గాన్ని అనుసరించుటకు కారణమైన సంఘటనలు సన్నివేశాలు తెలుపుట మరియు పిల్లల అభిప్రాయాలను ఆధారంగా పెట్టుకుని చర్చించి అహింసా మార్గం యొక్క మహత్వాన్ని తెలుసుకొనుట.

2 కృత్యం: భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం సంపాదనకు ఈ కింద ఇవ్వబడిన ఉద్యమాల కానుకలు ఏమిటి తెలియజేయగలవా?

కృత్యం, తరువాత అసహకారం మరియు చట్టఉల్లంఘన గురించి విశ్లేషించి గతకాలపు పోరాటంలో లేక ఉద్యమాలలో ఈ తంత్రాలు ఎంతవరకు సమంజసం అని చర్చించాలి.

3 కృత్యం: భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్న కర్ణాటకలోని ప్రముఖ నాయకుల చిత్రాలను సేకరించి ఇచ్చిన ఖాళీ స్థలములలో అతికించండి మరియు ఉపాధ్యాయుల సహాయాన్ని పొంది వారి పోరాటపు చరిత్రను క్లుప్తంగా రాసి చార్ట్ చేసి గోడ మీద వేసి ప్రదర్శించండి.

భారతదేశపు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో వివిధ ప్రాంతాలలోని నాయకులు పాల్గొన్న దానిని తెలుసుకోవాలి దీనికి తోడు దాని విషయాన్ని చిత్రంతోపాటు చార్టును చేసి వారి చరిత్రను తెలుసుకోవాలి ఇలాంటి నాయకులు మరియు పౌరులు ఎలా ఈ పోరాటంలో పాల్గొన్నారు అనే విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి.

ఈ అభ్యసన అంశంలో గాంధీజీ జీవిత చరిత్ర మరియు పోరాటానికి సంబంధించిన వివరణను లేక వీడియోను ప్రదర్శించాలి.

ప్రస్తుతం జరుగుతున్న అనేకమైన రైతు పోరాటాలు విద్యార్థి ఉద్యమాలు కార్మిక ఉద్యమాలు ప్రజల జీవన విధానంపై ప్రతిరోజు ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి అనే విషయాలను పిల్లలకు తెలియజేయాలి కావున గాంధీజీ అనుసరించిన సత్యాగ్రహం తంత్రాలు శాంతి అహింసా మార్గం ఇవన్నీయు ఏదేని పోరాటంలో ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంటున్నాయని అర్థం చేసుకోవడం ఈ అభ్యసనాంశం యొక్క మూల ఆశయం.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 24 లోని కృత్యాలలోని 2వ కృత్యంను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యసనాంశం 15

18. కర్ణాటక ఏకీకరణం మరియు సరిహద్దు వివాదాలు

అభ్యసనా ఫలితం: కర్ణాటక ఏకీకరణం పోరాటపు చరిత్ర మరియు సరిహద్దు వివాదాల గురించి తెలుసుకొనుట.

ఉద్దేశాలు:

- ప్రస్తుత మన కర్ణాటక రాష్ట్రం ఏర్పడడానికి గల కారణాలు ఉద్యమాలు చరిత్ర గురించి తెలుసుకుందాం.
- సరిహద్దు వివాదాలను శాంతియుతంగా పరిష్కరించుకోవాలి అనే మనోభావాన్ని పిల్లలలో పెంచుట.
- కర్ణాటక రాష్ట్రం భాషాధారంగా రచించిననూ ఔద్యోగికరణం మరియు అభివృద్ధి పరంగా ప్రాంతాలవారీగా విభేదాలు ఉన్నాయి మన రాష్ట్రంలో వివిధ భాషల వారు ధర్మాలవారున్నారు కన్నడ భాష మాట్లాడు వారు వేరువేరు రాష్ట్రాలలో కూడా ఉన్నారు కావున భాష ఆధారంగా పరస్పర సంఘర్షణలు లేకుండా శాంతియుతంగా మరియు ఐకమత్యంతో రాజ్యాంగం ఆశయాలకు అనుగుణంగా సమానత స్వాతంత్ర్యం మరియు బ్రాతృత్వం కలిగి ఉండాలి.

అభ్యసనా పత్రం 25

1 కృత్యం: కర్ణాటక ఏకీకరణ పోరాటంలో పాల్గొన్న ప్రముఖ వ్యక్తులు మరియు సంఘ సంస్థలను పట్టి చేయుట.

పాఠ్యపుస్తకం సహాయం ద్వారా కర్ణాటక ఏకీకరణలో పాల్గొన్న ప్రముఖ వ్యక్తులు

మరియు సంఘ సంస్థలను పట్టి చేయుట నేడు కర్ణాటకలో ఉన్న భాషా సంఘటనలను పట్టి చేయించి భాషను కాపాడుకోవడానికి ఈ సంఘటనలు చేస్తున్న వివిధ కార్యక్రమాల గురించి పిల్లలచే మాట్లాడుట.

2 కృత్యం: కర్ణాటక ఏకీకరణ పోరాటం గురించి ఒక కథను రచించండి.

కర్ణాటక ఏకీకరణ గురించి పాఠ్య పుస్తకం వివరాల ఆధారంగా పిల్లల్లో స్వతహాగా కథను కర్ణాటక ఏకీకరణం గురించి రాయడానికి ప్రోత్సహించాలి.

కథను ఎలా ప్రారంభించాలి? ఎలా పూర్తి చేయాలి? అనే విషయంపై మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి.

3 కృత్యం: భారత భూపటం గీచి 1956 కంటే ముందు అస్తిత్వంలో ఉండు ముంబై మద్రాసు మైసూరు హైదరాబాదు మరియు కొన్ని ప్రాంతాలను గుర్తించి రాయండి.

భూపటం కృత్యాలలో స్థలాలను గుర్తించడానికి సహాయం అందించాలి మరియు 1956 కంటే మునుపు తర్వాత ప్రస్తుత కర్ణాటక భూపటం ఉపయోగించి మార్పులను గుర్తించడానికి సహాయం అందించాలి.

4 కృత్యం: కర్ణాటక రాష్ట్రం సరిహద్దు వివాదాలను పొందిన ఇతర రాష్ట్రాలు మరియు స్థలాలను పట్టి చేసి ఆ ప్రాంతాలను భారత భూపటంలో స్పృహితులతో కలిపి గుర్తించి తెలుసుకోండి.

భారతదేశపు భూపటంలో వివిధ రాష్ట్రాల సరిహద్దు వివాదాలు ఉన్న ప్రదేశాలను గుర్తించండి

సమస్యకర కారణాలు మరియు పరిహారాల గురించి చర్చించుట.

5 కృత్యం: నీ కుటుంబంలోని పెద్దలు మరియు ఉపాధ్యాయులతో చర్చించి తర్వాత కర్ణాటక సరిహద్దు వివాదాలను ఎలా పరిష్కరించుకోవాలి నీ సలహాను అందించు.

తరగతి గదిలో సరిహద్దు వివాదం సమస్యల పరిహారానికి ఉన్న మార్గాల గురించి పిల్లల సలహాలను పొందాలి. వాటిని క్రూడీకరించి అపింస మార్గాలు సరియైనవని మరియు మన నిత్య జీవితంలో జరిగే భూ వివాదాలు వ్యక్తిగత సంఘర్షణలు మొదలగు వాటికి శాంతియుతంగా మాట్లాడుకోవడం ద్వారా సరళ ఉపాయంతో పరిష్కరించుకోవాలని పిల్లలకు అవగాహన కావాలి.

మూల్యాంకనం- అభ్యసనా పత్రం 25 లోని కృత్యాలలో రెండవ మరియు నాలుగవ కృత్యాలను మూల్యాంకనకృత్యాలుగా పరిగణించవచ్చు.

భూగోళ శాస్త్రం - అభ్యసనాంశం 16

19. దిక్కులు

అభ్యసన ఫలితం: దిక్కులు గురించి తెలుసుకుంటారు మరియు ప్రతినత్యం జీవితంలో అన్వయించుకుంటారు.

ఉద్దేశాలు: దిక్కులను గుర్తిస్తారు మరియు ప్రతినత్యం జీవనంలో ఉపయోగిస్తారు.

అభ్యసన సామగ్రిలు: భూపటం దిక్కులు

ప్రక్రియ: అభ్యసనానికి సహకరించు వారు మొదట దిక్కుల గురించి కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగి పిల్లల ప్రతిక్రియలను పొంది పిల్లల పూర్వజ్ఞానాన్ని తెలుసుకొనుట తర్వాత దిక్కులను గుర్తించు కృత్యాల ద్వారా దిక్కులను పరిచయం చేయుట, దిక్కులు ఉపయోగించి దిక్కులను గుర్తించడాన్ని తెలుసుకోవాలి. పిల్లలకు దిక్కుల ఆటను ఆడించుట భూపటాన్ని ఉపయోగించి స్థలాలను చెప్పి దిక్కులను గుర్తించు కృత్యాలను చేయించుట పాఠశాల మరియు తమ ఇంటి చుట్టు ప్రక్కల స్థలాలను దిక్కులను గుర్తించునట్లు చెప్పాలి దానికి తోడు దిక్కుల మహత్వాన్ని అర్థం చేయుట.

అభ్యసనా పత్రం 26

1 కృత్యం: దిక్కుల గురించి మీరు తెలుసుకున్నారు కదా! అలాగైతే మీకు ఎంతవరకు తెలుసు చెప్పండి చూద్దాం!

పిల్లల పూర్వజ్ఞానాన్ని తెలుసుకొని ఈ కృత్యం యొక్క ఉద్దేశం గురించి పిల్లలకు ప్రశ్నలను అడిగి జవాబు రప్పించుట.

2 కృత్యం: దిక్కులను గుర్తించుదామా!

చిత్రాలను గమనించడం మరియు దానిపై ప్రశ్నలు అడిగి దిక్కులను పిల్లలకు అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

3 కృత్యం: దిక్కుల ఆటలను ఆడుదాం రండి.

పిల్లలకు సూచనలతో చిత్రం చూచి దిక్కుల ఆట ఆడునట్లు చెప్పుట. మరియు పాఠశాల మైదానంలో పిల్లలకు ఇలాగే ఆట ఆడించాలి.

అభ్యసనా పత్రం 27

1 కృత్యం: దిక్కుచితోపాటు ఆట ఆడుదాం రండి. దిక్కుచిని పిల్లలకు పరిచయించుట తర్వాత దిక్కుచిని ఉపయోగించి దిక్కులను గుర్తించినట్లు చెప్పాలి. దిక్కుచి సహాయం ద్వారా మీ పాఠశాల వివిధ భాగాలను గుర్తించుట. అవసరం ఉన్న చోట మార్గదర్శనాన్ని ఇవ్వాలి మరియు దిక్కుచి వాడుక మహత్వం గురించి చర్చించాలి.

2 కృత్యం: భూపటంలో దిక్కులను తెలుసుకుందాం. మరియు ప్రశ్నలకు జవాబిద్దాం. (సహాయానికి మీ దగ్గర భూపటం ఉంచుకోండి)

రాజకీయ భూపటాన్ని నేలపై దిక్కుల క్రమంగా పెట్టడం చెప్పాలి తర్వాత కృత్యాలలో సూచించిన విధంగా దిక్కులను గుర్తించుటకు అవకాశం కల్పించాలి ప్రతినిత్యం జీవితంలో దిక్కుల ప్రాధాన్యతను గురించి అర్థం చేసుకోనుట.

ఇదేవిధంగా మీ ఊరు తాలూకా జిల్లా మొదలగు భూపటాలను ఉపయోగించుకుని మీ స్నేహితుల ద్వారా ఆటలాడుతూ దిక్కుల గురించి మరిన్ని విషయాలు సంగ్రహించడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

• దీని గురించి తెలుసుకుందాం!

కట్టడాలను కట్టేటప్పుడు ప్రజలు దిక్కుల గురించి ఎక్కువగా జాగ్రత్త వహిస్తారు అందుకోసం పిల్లల జవాబు వెతకడానికి అవకాశం కల్పించి తర్వాత దాని వెనుకటి వైజ్ఞానిక కారణాలను పిల్లలకు తెలియజేయాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 26 లోని కృత్యాలలో రెండవ కృత్యాన్ని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశం 17

20. భూపటాలు

అభ్యసన ఫలితం: భూపటాలను గీయడం నేర్చుకుని భూపటాలను చదవడం నేర్చుకుంటారు.

ఉద్దేశాలు:

- భూపటాల అవసరం గురించి తెలియటం.
- భూపటాల రకాల గురించి వాటి విశేషాలు తెలియటం.
- భూపటాన్ని చదువుట మరియు రచించు కౌశల్యాన్ని పెంపొందించుకోనుట.

ప్రక్రియ: అభ్యసనకు సహకరించువారు మొదట భూపటాల గురించి ప్రశ్నలు అడిగి పిల్లల ప్రతిక్రియను చూచి పూర్వజ్ఞానాన్ని తెలుసుకోనుట పిల్లలను గుంపులుగా విభజించి భూపటాలను అందించి దాని అంశాలను గుర్తించడానికి సూచించాలి మరియు అందరూ ప్రకటించినట్లు ప్రేరేపించుట భూపటాల ప్రాధాన్యతను తెలుసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి. తర్వాత పిల్లలను గుంపులుగా విభజించి వివిధ రకాల భూపటాలు వాటి పంపకాల రకాలను ఇచ్చి వాటి మధ్య గల సారూప్యత భేదాలను గమనించినట్లు తెలియజేయుట భూపటాలు వేటిని సూచిస్తాయి అని స్పష్టత ఇవ్వాలి భూపటాలను చదివే కౌశల్యాన్ని అర్థం చేసుకోని తర్వాత భూపటాలను రచించడానికి కృత్యాలు కల్పించాలి ఇందుకు తగిన మార్గదర్శకాలు అందించాలి భూగోళం తరగతులలో భూపటాలు ఉపయోగించడం అత్యంత ముఖ్యమైనది భూపటాలు లేనిదే భూగోళం తరగతి బోధన అభ్యసన శూన్యం అని సహకరించువారు తెలియాలి.

అభ్యసనా పత్రం 28

1 కృత్యం: భూపటం ఒకసారి గమనించుదాం మరియు పట్టి చేద్దాం.

2 కృత్యం: భూపటం ఒకసారి చూసి చెబుదాం. (భారతదేశ రాజకీయ భూపటాన్ని ఉపయోగిస్తాం)

పటంలోని ప్రముఖ అంశాలను జాబితా చేయించడం మరియు అవి ఏమి సూచిస్తాయి అనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకొనుట పిల్లలు పటాలు రచించినప్పుడు ఈ అంశాలను తప్పకుండా దాఖలు చేయుటను అభ్యాసం చేయించుట.

అభ్యసనా పత్రం 29

1 కృత్యం: భూపటాల వివిధ రకాల గురించి తెలుసుకుందాం!

పిల్లలను గుంపులుగా విభజించి వివిధ రకాల భూపటాలని ఇచ్చి గమనించి వాటిలో వ్యత్యాసాలను గుర్తించుట తర్వాత వాటి మీద చర్చ జరిపి భూపటాల రకాలను అర్థం చేసుకొనుట మరియు భూపటాల ద్వారా ఏ విషయాన్ని పొందవచ్చును అనే విషయంపై స్పష్టత ఇవ్వాలి మరియు భూపటాల ప్రాధాన్యతను అర్థం చేసుకోవాలి పాఠశాల/అట్లాస్/పాఠ్యపుస్తకములోని వివిధ రకాల భూపటాలను ఉపయోగించి వివిధ కృత్యాలను ఏర్పాటు చేయాలి.

సూచన: మీరు గమనించదగిన అంశాలు భూపటాల శీర్షిక, రంగు, గుర్తులు, స్కేలు, దిక్కులు మొదలగునవి.

2 కృత్యం: నేనే భూపాటాన్ని తయారు చేస్తా.

ఇచ్చిన క్లాను ఆదరించి ప్రతి ఒక్కరూ పటాన్ని రచించుటకు చెప్పాలి. అవసరం ఉన్నచోట మార్గదర్శనాలు ఇవ్వాలి. పిల్లలు రచించిన పటాలను ప్రదర్శించడానికి అవకాశం కల్పించాలి వాటి మీద చర్చ ఏర్పాటు చేయాలి.

3 కృత్యం: పటాల సంకేతాలను (చిహ్నాలను) ఉపయోగించి నీ పాఠశాల లేదా గ్రామం యొక్క కల్పిత పటాన్ని రచించవచ్చా?

పై కృత్యాల ఆధారంపై పిల్లలే పటాలను రచించినట్లు చెప్పుట.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 29 లోని ఒకటి మరియు రెండవ కృత్యాన్ని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశం 18

21. భూ ఖండాలు

అభ్యసన ఫలితం:

1. ప్రపంచ పటంలో ఖండాలు మహాసముద్రాలను గుర్తించుట.
2. అక్షాంశం రేఖాంశం మరియు నిర్దేశించిన అంశాలను ఉపయోగించుకొని భూపటం లేదా అట్లాస్ లో ఖండాలన్నింటిని వాటి స్థానాన్ని తెలుసుకొనుట.

ఉద్దేశాలు:

- భూపటాల ద్వారా భూకండాలు సముద్రాల స్వరూపాలను తెలుసుకునుట.
- భూ ఖండాలు మరియు మహాసముద్రాలను భూపాటాలలో గుర్తించి ప్రతి ఒక్క లక్షణాలను అర్థం చేసుకొనుట
- అక్షాంశాలు మరియు రేఖాంశాలు లేకనే కచ్చితమైన స్థలాలను గుర్తించడం కాదు అదే విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి మరియు గుర్తించుకోగలరు.

అభ్యసనా పత్రం 30

1 కృత్యం: పిల్లలూ పైన మనం భూఖండం మహాసముద్రాల గురించి తెలుసుకున్నాము కదా! ఇప్పుడు ఇక్కడ మనం విశ్వభూపటం ఇవ్వడం అయినది అందులో వాటిని గుర్తించండి తెలుసుకోండి.

2 కృత్యం: గోడ పై వేసిన ప్రపంచ పటంలో భూఖండాలు మరియు మహాసముద్రాలను స్నేహితులతో కలిసి గుర్తించి చెప్పండి.

కృత్యంలో ఇచ్చిన భూపటంలో పిల్లలు వివిధ ఖండాలు మహాసముద్రాలను గుర్తించుటకు మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి తర్వాత తరగతి గది యందు పిల్లలకు భూపటాలను ఇచ్చి గుంపులతో చర్చించి ఖండాలు మరియు సముద్రాలను గుర్తించు ఆటను ఆడించాలి. ఉదాహరణ గుంపులో ఉన్న ఎవరైనా ఒకరు యూరోప్ ఖండం అని పలికినచో మిగిలిన వారు దానిని గుర్తించాలి. ఇలా ప్రతి ఒక్క ఖండాన్ని సాగరాన్ని దేశాలను గుర్తించు ఆటలను పిల్లలే ఆడి గుర్తించు వైపుణ్యాన్ని పొందాలి. దీనికి అందరూ సహకరించాలి.

3 కృత్యం: ఇచ్చిన ప్రపంచ అవుట్ లైన్ మ్యాప్ నందు భూఖండాలకు రంగు పూసి వాటికి పేర్లు పెట్టి మరియు మహాసముద్రాలను గుర్తించి రాద్దాం.

స్వయంగా పిల్లల్ కృత్యాలను చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

ఈ అభ్యాసన పత్రాలలో భూఖండాలు ఎలా వ్యాప్తి చెందాయి మరియు అవి ఎలా దూరంగా జరిగిపోయాయి తెలియటం మరియు వీడియో ప్రదర్శించండి భూఖండ సిద్ధాంతాల గురించి పరిచయం చేయాలి.

అభ్యాసనా పత్రం 31

1 కృత్యం: ఇచ్చిన భూపటంలో ప్రపంచంలోని ఏడు (7)ఖండాలు అక్షాంశ రేఖాంశాలను గుర్తించి రాయుట.

సూచన: ప్రతి భూఖండం ఏ ఏ అక్షాంశం మరియు రేఖాంశం నుండి ప్రారంభం చెంది అంత్యమవుతుందని గుర్తించి రాయండి.

(పాఠ్య పుస్తకం లేక ఉపాధ్యాయుల సహకారం పొందండి)

అక్షాంశం మరియు రేఖాంశాలను గుర్తించడం ద్వారా ఇవి లేనిచో నిర్దిష్ట ప్రదేశాలను గుర్తించడం సాధ్యం కాదు దీనికి సంబంధించి వివిధ దేశాల అక్షాంశ రేఖాంశాలను కల్పించి పిల్లలకు కృత్యాలు చేయించాలి.

2 కృత్యం: ఇచ్చిన ఆసియా ఖండం భూపటంలో భారతదేశం గుర్తించండి. భారతదేశానికి తూర్పున గల రెండు దేశాలు పశ్చిమానికి ఉన్న రెండు దేశాలు అలాగే ఉత్తర దక్షిణ దిక్కున రెండు దేశాలను గుర్తించి వాటి పేర్లు రాయండి.

దిక్కుల పరిచయం ఇదివరకే పిల్లలకు పరిచయం ఉంది కావున స్వయంగా పిల్లల్ గుర్తించడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

మూల్యాంకనం: అభ్యాసనా పత్రం 31 లోని కృత్యాలలోని ఒకటిని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యాసనాంశం 19

22.వాతావరణం మరియు శీతోష్ణస్థితి

అభ్యాసనా ఫలితం: అక్షాంశాలు వాతావరణం మరియు సహజ వృక్ష సంపదపై ఎలా ప్రభావం చూపుతుందని తెలియుట

ఉద్దేశాలు:

- వివిధ ప్రదేశాలను పోల్చుట ద్వారా ప్రతి ఒక్క అక్షాంశ స్థానం అక్కడి వాతావరణం సహజ వృక్ష సంపదపై ప్రభావం చూపుతుంది అనే విషయాన్ని స్థానిక పరిస్థితికి అనుగుణంగా అర్థం చేసుకొనుట.

అభ్యాసనా పత్రం 32

1 కృత్యం: మీకు ఇచ్చిన చిత్రంలో ప్రముఖ అక్షాంశాలను గుర్తించడం జరిగింది వాటి పేర్లను రాసి వాటి గురించి తెలుసుకో...!

గ్లోబు సహాయం ద్వారా ప్రధానమైన అక్షాంశాలను గుర్తించుటకు మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి.

2 కృత్యం: కిందిభూపటంలో ప్రముఖ అక్షాంశాలు మరియు అవి సాగిపోవు ఖండాలను మరియు దేశాలను గుర్తించి పట్టి చేసి వేలాడదీయండి.

సూచన: (సహాయానికి పాఠ్యపుస్తకంలోని భూపాటాలను ఉపయోగించవచ్చు)

ఖండాలు మరియు దేశాలను గుర్తించడం ద్వారా ఆ ఖండం మరియు దేశాల వాతావరణాన్ని అక్షాంశం నుండి సులభంగా గుర్తించడం అనుకూలమవుతుంది అని తెలియజేయాలి.

3 కృత్యం: పిల్లల్ స్వయంగా భూమి యొక్క వాతావరణం శీతోష్ణస్థితి వలయాలను గుర్తించి రంగు వేసి వాటి పేర్లను రాయండి. మరియు ఈ వలయాలలో వ్యాపించిన ఖండాలు మరియు దేశాలను తెలుసుకోండి.

తమ స్థానిక స్థితిగతులను బట్టి సూర్యుని కిరణాల ఆధారంగా శీతోష్ణస్థితి మండలాలను ఎలా విభజించబడినవి అని పిల్లలకు తెలియజేయాలి. మీరు నివాసం ఉంటున్న ప్రదేశాల శీతోష్ణస్థితి మరియు వాతావరణం ఎలా నిర్ణయించబడినది తెలియుట.

4 కృత్యం: పిల్లలకు కొన్ని ప్రపంచంలోని నగరాలు మరియు వాటి ఉష్ణోగ్రత జాబితా. కానీ ఒక సమయంలో ప్రాంతాల నుండి ప్రాంతాలకు ఎలా మార్పు చెందుతుందని అందుకు కారణం ఏమిటి? అడిగి తెలుసుకుని తరగతులో చర్చించండి.

గుంపు చేర్చు చేయటం మరియు పిల్లల అభిప్రాయాలను క్రాడీకరించి మార్పుకు కారణాలను పట్టి చేయుట.

5 కృత్యం: పిల్లలే ప్రతి భూకండంలోని అక్కడి అక్షాంశం ఆధారంగా అక్కడి జంతుజాలం వృక్ష సంపద యొక్క వైవిధ్యతను చూస్తాము కదా! అలాగైతే మీ పాఠ్య పుస్తకం సహాయం ద్వారా అక్కడ కనబడు ప్రముఖమైన జంతువులు మరియు వృక్షాల పేర్లను పట్టి చేయండి. జీవులు మరియు వృక్ష సంపదను పట్టి చేయడం ద్వారా భూఖండాల మధ్య వ్యత్యాసాలను తెలుసుకుంటారు. మరియు ఇతర ఖండాలలో అవి ఎందుకు లేవు ఖండాల మధ్య గల వైవిధ్యతను తెలుసుకుంటారు మరియు మన రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో శీతోష్ణస్థితి కలిగి ఉండటం గమనించాలి శీతోష్ణస్థితినే కాకుండా, పంటలు, ఆహార పద్ధతులు దుస్తులు మొదలగునవి. వీటి కారణాలు వెతకడానికి కార్య యోజన చేయడానికి పిల్లలకు సూచించుట.

6 కృత్యం: ఒకవేళ అంటార్కిటికా ఖండంలో కనబడు పెంగ్విన్ పక్షులు మీ ఊరిలోకి తెచ్చి వదిలితే పెంగ్విన్ పక్షులు ఏమవుతాయి? ఆలోచించి జవాబు ఇవ్వండి.

పిల్లలే చర్చించి, ఆలోచించి తెలుసుకుని జవాబు ఇవ్వడానికి అవకాశం కల్పించాలి తర్వాత పెంగ్విన్లు నివసించు ప్రదేశాలు అక్కడి వాతావరణం మరియు శీతోష్ణస్థితి పరిచయం చేసి ఇదే మాదిరిగా మరిన్ని జంతువులు మరియు వృక్ష సంపద గురించి కృత్యాలు ఏర్పాటు చేయుట.

మూల్యాంకనం-అభ్యసన పత్రం 32 లోని కృత్యాలలో ఐదు మరియు ఆరు కృత్యాలను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

అభ్యసనాంశం 20

23. ఆసియా ఖండం

అభ్యసనా ఫలితం: ఆసియా ఖండపు ప్రముఖ లక్షణాలను చదివి తెలుసుకుంటారు.

ఉద్దేశాలు:

- భూఖండాల పాత్ర సహజవృక్ష సంపద, జంతువులు, జనజీవనం, పరిశ్రమలు మరియు వనరుల గురించి అర్థం చేసుకోవాలి.
- భూఖండాలలో కనిపించు వివిధ దేశాల వైవిధ్యతకు కారణాలను తెలుసుకొని తమ దేశం లేక తమ సన్నివేశాలతో వాటిని పోలిక చేసి అర్థం చేసుకోవడం.

అభ్యసనా పత్రం 33

1 కృత్యం: చదివి తెలుసుకో మరియు మిగిలిన ఖండాల వివరణను సంగ్రహించి నివేదిక పత్రాలను సంగ్రహించండి.

ఇప్పుడే పైన తెలిపిన అభ్యసనాంశంలో ఖండాల గురించి అర్థం చేసుకోవడం ద్వారా మిగిలిన భూఖండాలకు కూడా ఇదే మార్గంతో లేక మీకు సరి అనిపించి ఇతర మార్గాల ద్వారా వివరణ పత్రాలను పిల్లలచే తయారు చేయుటకు మార్గదర్శనం చేయాలి. పిల్లలను ఆరు గుంపులుగా విభజించి ప్రతి గుంపుకు ఒక్కొక్క భూఖండం గురించి రాయడానికి చెప్పాలి తర్వాత ఆ వివరణ పత్రాలను తరగతి గోడపై పిల్లలకు కనపడునట్లు వేలాడదీయాలి.

దీని ద్వారా స్వయంగా పిల్లలు ఇతర వనరులను చదువుకొని వివరాన్ని సేకరించుటకు మరియు రాయుటకు నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుంటారు.

మూల్యాంకనం: అభ్యసనా పత్రం 33 లోని కృత్యాలలో ఒకటిని మూల్యాంకన కృత్యంలా పరిగణించవచ్చు.

పౌరనీతి శాస్త్రం

అభ్యసనాంశం 21

24. రాజ్యాంగం అవసరం

అభ్యసనా ఫలితం: ఒక రాజ్యాంగం అవసరం ఎంతైనా ఉంది దానిని అర్థం చేసుకుందురు.

భారత రాజ్యాంగ రచనా సమితి గురించి చదివి తెలుసుకొందురు.

రచనా సమితి గురించి తెలుసుకున్న తర్వాత అందులో మన కర్ణాటక రాష్ట్ర ప్రముఖ వ్యక్తుల గురించి పరిచయం చేసుకుందురు.

ఉద్దేశాలు:

- సంవిధానం (రాజ్యాంగం) దేశం యొక్క ప్రాథమిక చట్టం దానిని అందరూ పాటించాలి.
- రాజ్యాంగ రచన సమితి యొక్క వివరాన్ని తెలుసుకొని మరియు రాజ్యాంగ రచనలు అన్ని వర్గ ప్రాంతాలను ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడినది అని తెలియుట.
- పూర్వ పీఠిక యందు ప్రధాన అంశాలను మరియు తమ నిజజీవితంలో నైతిక విలువలను అలవర్చుకొనునట్లు చేయుట.

అభ్యసన పత్రం 34

1 కృత్యం: కథ చదువుదాం తర్వాత జవాబిద్దాం. కథ ఆధారంగా పైన ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు చర్చించి లేక జవాబు ఇచ్చిన తర్వాత శాంతియుత సమాజం కోసం రాజ్యాంగపరమైన ప్రభుత్వం అవసరం

మరియు మనమందరం దానిని గౌరవించి కాపాడాలి అనే మనోభావాన్ని పిల్లల్లో పెంచాలి దీనికి వ్యతిరేకంగా నడుచుకున్నచో ఎటువంటి ఘటనలు సంభవిస్తాయి అనే విషయాన్ని పిల్లలకు తెలియజేయాలి.

ఉదా: ప్రాథమిక హక్కులు వాటి సంరక్షణ లేకపోతే ఏమవుతుంది అని తెలుసుకుంటాం.

అభ్యసనా పత్రం 35

1 కృత్యం: రాజ్యాంగ రచన సమితిలో పాల్గొన్న కర్ణాటక రాష్ట్ర ప్రముఖ వ్యక్తుల చిత్రాలను ఇవ్వడం అయినది వీరి గురించి వివరాన్ని సంగ్రహించి తెలుసుకోండి రచనా సమితికి వివిధ ప్రాంతాల నుండి సభ్యులను ఎన్నుకోవడం అయింది తెలియజేయండి కర్ణాటక రాష్ట్రం నుంచి పాల్గొన్న సభ్యులను పరిచయం చేయించాలి.

2 కృత్యం: పిల్లలు మీ పాఠశాల యందు శాలామం త్రి మండలితో కలిసి మీ పాఠశాల నీతి నియమాలను మీరే రచించండి దానిని పాఠశాల సూచన ఫలకాలలో ప్రదర్శించండి.

మొదటిరోజు పాఠశాల యందు ముఖ్య ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులు మార్గదర్శనంతో పాఠశాల యందు విద్యార్థులందరితో శాలా మంత్రి మండల సభను ఏర్పాటు చేసి తమ పాఠశాలకు సంబంధించిన నీతి నియమాలను రచించుటకు వేదికను చేయగలగాలి.. మంత్రి మండలి సభ్యులు సూచించిన అంశాలను జాబితా చేయుట మరియు అందరి ముందు చదివి సూచనఫలకాలలో ప్రకటించాలి మిగిలిన పిల్లలు ఈ విషయంపై తగిన సలహాలు సూచనలు అందించడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

రెండవ రోజు మంత్రి మండలి సలహా సూచనలను చర్చించి అంతిమ ముసాయిదాను సిద్ధం చేసి దానిని అంగీకరించాలి మరియు అది ఎప్పటినుండి అన్వయం అవుతుంది అని తెలుపుట ఉపాధ్యాయులు మార్గదర్శనం మాత్రం ఇవ్వాలి పిల్లలు రచించి ఏదేని నియమాలను అవును కాదు అని ఎప్పుడూ చెప్పరాదు. దీనికి ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాల సంవిధానం (రాజ్యాంగం)లేదా పాఠశాల నియమాలు మొదలగు శీర్షికలను ఇవ్వవచ్చును.

అభ్యసన పత్రం 36

1 కృత్యం: ప్రతిరోజు మనం ప్రార్థన సమయంలో భారత రాజ్యాంగ ముసాయిదా పీఠికను చదువుతున్నాం కదా! అలాగైతే దాని ద్వారా మీరు ఏమి తెలుసుకున్నారు చెప్పండి? ప్రతిరోజు ప్రార్థన సమయంలో భారత రాజ్యాంగ పీఠికను చదివించుట మరియు ప్రతిరోజు ఒక్కొక్కటి ప్రముఖ అంశాల గురించి ఒక్కొక్క విద్యార్థి మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించవచ్చు. ఉదా. భారతీయులమైన మనం గణరాజ్యం, సాంఘిక వాదం, సర్వ ధర్మ సమభావం, స్వాతంత్ర్య సమానత, మొదలగునవి. ఇవి అన్ని పాఠశాల పిల్లల సమక్షంలో నడుపుట చాలా మంచిది దీని ద్వారా రాజ్యాంగ విలువల పరిచయం మరియు దానిని పాటించుటకు ఉపాధ్యాయులు మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి.

2 కృత్యం: రాజ్యాంగ పీఠిక యందు నీకు ఇష్టమైన రెండు నియమాలు ఏవి? ఎందుకు? తెలపండి.

3 కృత్యం: ఈ క్రింది రాజ్యాంగ పీఠికను ఇవ్వడమైనది దానిని చదివి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వండి.

4 కృత్యం: భారత రాజ్యాంగ పీఠికలో మీరు గమనించిన ప్రముఖ పదాలను పట్టి చేయండి.

5 కృత్యం: రాజ్యాంగ పీఠికలో పొందుపరచిన పదాలను నీకు ఈయబడ్డాయి వీటి గురించి నీవేమీ అర్థం చేసుకున్నావు.

2 నుండి 5వ కృత్యాలను పిల్లల్ చేయడానికి మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి మరియు పిల్లల రాజ్యాంగ విలువల గురించి తెలుసుకొని దానిని పాటించడంతోపాటు తమ నిత్యజీవితంలో వాటిని అలవర్చుకొని పాటించుటకు సలహాలు ఇవ్వాలి ఈ అభ్యసనాంశం ప్రముఖ ఆశయమైనది. అందుకు ఉపాధ్యాయులు తగు మార్గదర్శనాన్ని అందించుట.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనాంశం 21లో 34వ అభ్యసనా పత్రం ఒకటవ కృత్యాన్ని అభ్యసన పత్రం 35 లో రెండవ కృత్యాన్ని మరియు అభ్యసనపత్రం 36 లోని 5వ కృత్యాలను మూల్యాంకన కృత్యాలుగా పరిగణించాలి.

అభ్యసనాంశం 22

25. ప్రాథమిక హక్కులు మరియు విధులు

అభ్యసనా ఫలితం: నిజజీవిత సన్నివేశాలకు ప్రాథమిక హక్కులు మరియు కర్తవ్యాలు గురించి వాటిని అన్వయించుకుని అర్థం చేసుకొనుట.

ఉద్దేశాలు-

- ప్రాథమిక హక్కుల ప్రాధాన్యతను అర్థం చేసుకొనుట మరియు ఇతరుల హక్కులను గౌరవించుట.
- తమ చుట్టూ ప్రకృల ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘించడం ద్వారా న్యాయస్థానాల ద్వారా రక్షణ పొందవచ్చును అని అర్థం చేసుకోవడం.

అభ్యసనపత్రం 37

1 కృత్యం: ఈ క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికలో ఇచ్చిన కొన్ని సన్నివేశాలు ఇవ్వడమైనది. ఆ సన్నివేశానికి తగిన ప్రాథమిక హక్కు ఏది అని పరిగణించడం తెలుసుకోవాలి.

2 కృత్యం: ఈ క్రింది సూచనలు ఏ ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించినవి అని ఇచ్చిన బాక్సులో రాయండి ఏ ప్రాథమిక హక్కు ఉల్లంఘన అయిందని గుర్తించి జతపరచండి.

సన్నివేశాన్ని అర్థం చేసుకొని ప్రాథమిక హక్కులతో సంబంధం కల్పించుట. ప్రాథమిక హక్కులు ఎవరైనా ఉల్లంఘించినప్పుడు న్యాయస్థానానికి వెళ్లి న్యాయం పొందవచ్చు అని తెలియుట.

మరియు హక్కులు ఉల్లంఘించిన వారికి తగిన కఠిన శిక్ష విధించడం జరుగును ఉదాహరణలతో తెలియజేయాలి. ఉదా: ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఏదేని జాతి, ధర్మం, మతం, లింగం మొదలగు అంశాల ఆధారంగా పాఠశాల ప్రవేశానికి నిరాకరించినచో, మరియు 14 సంవత్సరముల లోపు బాల బాలికను గనులలో గాని బలవంతపు పనికి నియమిస్తే వాటిని ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘన అంటారు దీని ద్వారా నేరం చేసిన వారికి తగిన శిక్ష కూడా విధించబడుతుంది.

3 కృత్యం: ఇక్కడ కొన్ని చిత్రాలను అందించడం జరిగింది. ఆ చిత్రాలు ఏ హక్కులకు సంబంధించినవి ఇందులో మనకు ఏది కావాలి ఏది అవసరం లేదు అని ప్రతి ఒక్క బోమ్మను గమనింప చేయాలి.

ఈ చిత్రాలు ప్రాథమిక హక్కులు కర్తవ్యాలకు సంబంధించి చిత్రాల ద్వారా వాటిని అర్థం చేసుకోవాలి మరియు తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచాలి ఏది మంచి ఏది చెడు అనే తార్కిక ఆలోచనతో అర్థం చేసుకొని తమ దైనందిన జీవితంలో కర్తవ్యాలు హక్కులను గౌరవించి వాటిని పరిరక్షించు బాధ్యత మనందరిపై ఉన్నదని తెలియుట.

4 కృత్యం: ఈ కింద కొన్ని వాక్యాలను ఇవ్వబడినది దాని ఎదురుగా అవును, కాదు అని ఇవ్వబడినది వాక్యాలు చదివి అవును అన్నచోట (✓) గుర్తు వేసి కాదు అన్నదానికి (×) గుర్తు సూచించండి. మీ తోటి వారితో చర్చించండి అందరితో పంచుకోండి.

విధులను ఎందుకు పాటించాలి వాటిని మనం రాజ్యాంగపరంగా వాటిని తప్పనిసరి చేశాము. అని పిల్లలకు అర్థం చేసుకొని పాటించుటకు ప్రోత్సహించాలి.

ప్రతి ఒక్కరూ తమ తమ బాధ్యతను నిర్వహిస్తే దేశానికి మనం ఇచ్చు కానుక అని అందరూ అర్థం చేసుకొనుట. ఉదా: జాతీయ పతాకం జాతీయ గీతం, చారిత్రక కట్టడాలు, దేశ సమైక్యత కాపాడుట మొదలగునవి.

5 కృత్యం: విధులు (కర్తవ్యాలు) పాటించకపోతే హక్కులను అడుగుట లేదా అనుభవించు హక్కు మనకు లేదు అనే విషయంపై చర్చ పోటీ ఏర్పాటు చేసి అందరూ చర్చలో పాల్గొన్నట్లు చేయుట.

తరగతి పిల్లలకు చర్చ పోటీ ఏర్పాటు చేసి పిల్లల అభిప్రాయాన్ని పంచుకొనునట్లు ఒక వేదికను ఏర్పాటు చేయాలి ప్రాథమిక హక్కులను పొందటమే కాకుండా వాటిని కాపాడే బాధ్యత మనందరి బాధ్యత అని తెలుపుట సుస్థిర సమాజాన్ని పొందడానికి ప్రతి ఒక్కరూ తమ తమ కర్తవ్యాలను పాటించాలి. శాంతి మరియు ఆదర్శ సమాజాన్ని పొందడానికి తప్పక విధులను పాటించాలని తెలుపుట.

6 కృత్యం: మీ పాఠశాల మరియు గ్రామంలో మీరు చేయదగిన ప్రాథమిక హక్కులు ఏవి? వాటిని పట్టి చేయండి ఉపాధ్యాయులతో చర్చించండి.

పరిసర పరిరక్షణ, చారిత్రక కట్టడాల రక్షణ, మహిళలకు గౌరవమిచ్చుట, వీటి గురించి చర్చించి స్థానికంగా మనం నివాసం ఉంటున్న ప్రదేశంలోనే మన ప్రాథమిక విధులను తప్పక నిర్వహించవచ్చు అని పిల్లలకు అవగాహన పరుచుట.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం 37 లోని కృత్యాలలో రెండు మరియు ఐదవ కృత్యాలను మూల్యాంక కృత్యాలుగా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశం 23

26.రాష్ట్ర నిర్దేశనా సూత్రాలు

అభ్యసన ఫలితం: రాష్ట్ర నిర్దేశించిన సూత్రాల గురించి తెలుసుకొనుట

ఉద్దేశాలు:

- సంక్షేమ రాష్ట్రంగా స్థాపించుటకు పౌరుల నీతి నియమాలు మరియు ప్రణాళికను జారీ చేయు సందర్భాలలో రాష్ట్ర నిర్దేశనా సూత్రాలను ప్రభుత్వం పరిగణిస్తుంది దానిని తెలుసుకోవడం.
- వీటిని జారీ చేయుట తప్పనిసరి కాకున్ననూ సమయం సందర్భానుసారంగా పౌరుల ఉన్నతి కోసం రాష్ట్ర నిత్యాశన సూత్రాలను అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి వినతి పత్రం సమర్పించవచ్చు అని తెలియట.

అభ్యసన పత్రం 38

1 కృత్యం: చుట్టుప్రక్కల సముదాయంలో కనబడు సామాజికంగా మరియు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారిని గమనించి వాళ్లు ఎందుకు వెనుకబడ్డారు అనే విషయంపై తోటి విద్యార్థులతో చర్చించి ఒక తీర్మానానికి రావడానికి పిల్లలకు అవకాశం కల్పించుట.

2 కృత్యం: రాష్ట్ర నిర్దేశించిన సూత్రాలను రాష్ట్రాలు అమలు చేయడం తప్పనిసరి కాదు మరియు దాన్ని అమలు చేయడానికి న్యాయస్థానానికి ఫిర్యాదు చేయుటకు వీలు లేదు దీనికి సంబంధించిన విధంగా.

రాష్ట్ర నిర్దేశనా సూత్రాలను తప్పనిసరిగా అమలు చేయవచ్చా?

లేదా అవసరం లేదా అనే విషయాలపై పాఠశాల యందు చర్చ పోటీని ఏర్పాటు చేసి తర్వాత దాని బాగోగులు గురించి ఆలోచించండి.

3 కృత్యం: మహిళలు వెనుకబడిన వారు వయోవృద్ధులకు మరియు పిల్లలకు సంబంధించిన ఏదైనా ఐదు రాష్ట్ర నిర్దేశనా సూత్రాలను పట్టి చేయండి

పైన కనబరిచిన మూడు కృత్యాలలో అభ్యసనకు సహకరించు వారు తగిన మార్గదర్శనం ఇవ్వాలి.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం 38 లోని కృత్యాలలో రెండు మరియు ఐదవ కృత్యాలను మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చును.

అభ్యసనాంశాలు 24

26. మన రక్షణ దళాలు

అభ్యసనా ఫలితం: భారతదేశ రక్షణదళాలైన భూసేన, వాయుసేన, నౌకాసేన దళాల గురించి తెలియట.

ఉద్దేశాలు:

- రక్షణ దళాలు దేశంలో శాంతి భద్రతలు కాపాడుతూ దేశాన్ని అంతర బాహ్య శత్రువుల నుండి రక్షణ కల్పిస్తుందని తెలియుట.
- సైన్యానికి చేరడం ద్వారా కానీ సైన్యంలో చేరకుండా అనేక మాధ్యమాల ద్వారా కూడా సైన్యానికి బలం ఆత్మస్థైర్యం కలిగించవచ్చని తెలుసుకొందురు.

అభ్యసనా పత్రం 39

1 కృత్యం: దేశానికి సైన్యం ఎందుకు అవసరం? ఎందుకు కావాలి? ఉపాధ్యాయులతో అందరూ చర్చించండి దాని ప్రాధాన్యతను తెలుసుకోండి.

కొన్ని సందర్భాలలో దేశానికి సైన్యం ఎంత అవసరమో అర్థం చేసుకొని అవగాహన చేసుకోండి. ఉదా: యుద్ధ కాలపు సందర్భాలు

2 కృత్యం: కింది పట్టికలో అదనపు రక్షణ దళాలు మరియు సహాయక రక్షణ దళాల పేర్లను ఇవ్వడం అయినది వాటిని సరి అయిన రీతిలో వర్గీకరించండి.

భూ సేన, నౌకాసేన మరియు వాయుసేన మాత్రమే కాకుండా అదనపు రక్షణ దళాలు కూడా దేశ రక్షణకు కార్యరూపం వహిస్తాయి. మరియు NCC మరియు రెడ్ క్రాస్ సంస్థలు దేశ రక్షణకు సహాయకంగా ఉంటాయి సైన్యానికి సేవ చేస్తాయి. వీటిని పిల్లలకు అవగాహన పరుచుట.

3 కృత్యం: NCC, రెడ్ క్రాస్, గృహ రక్షక దళాలు లేక మీ ఊరిలోని ఎవరైనా సైనికులు ఉంటే మీ పాఠశాలకు ఆహ్వానించి భారత సైనిక దళాలు వాటి కార్యాలు మరియు మీరు చేయు పనుల గురించి సవివరంగా తెలుసుకొని చర్చించి సంపూర్ణ విషయాలను తెలుసుకోండి. వారితో సంవాదం జరపాలి.

పిల్లల జతలో NCC మరియు రెడ్ క్రాస్ గృహ రక్షక దళాలు మొదలగు సేవా సంస్థలలో పని చేస్తున్న వారిని ఆహ్వానించి పాఠశాలలో వారి ద్వారా సంవాదం ఏర్పాటు మరియు చర్చను ఏర్పాటు చేయాలి.

4 కృత్యం: నీకు భారత రక్షణ దళాలలో చేరడానికి నీకు ఇష్టమా? ఎందుకు? మీ అభిప్రాయాన్ని తెలుపుట.

5. కృత్యం: పిల్లల కోరిక మేరకు తమ అభిప్రాయాన్ని పంచుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి ఒకవేళ పిల్లలు డాక్టర్ ఇంజనీరు ,పోలీస్, ఐఎఎస్ మొదలగు వేర్వేరు సేవలలో చేరాలి అనగా ఆ సేవల ద్వారా మనం ఎలా దేశానికి సేవ చేయవచ్చు అని తెలుసుకుంటారు.

మూల్యాంకనం-అభ్యసనా పత్రం 39 లోని కృత్యాలలో ఒకటవ కృత్యాన్ని ఐదవ కృత్యాన్ని మూల్యాంకన కృత్యంగా పరిగణించవచ్చు.

28 సమాజ విజ్ఞానం అభ్యాసనముకు అనుకూలించే విధానాలు

అభ్యసనం అంటే ఉపాధ్యాయులు బోధించిన విషయాలన్నీ నేర్చుకోవడం కాదు అభ్యసనకు పిల్లలే క్రియాశీలులై పాల్గొని తమ అనుభవాల ద్వారా తమ జ్ఞానాన్ని పొందుటనే అభ్యసనం అంటారు. పిల్లలు గుంపు చర్చలకు సహకరించి వారి జతలో తమ అనుభవాన్ని పంచుకొని సహా అభ్యసనతో పాల్గొని వ్యక్తిగతంగా మరియు గుంపులలో అభ్యసించిన ఎడల ఉపాధ్యాయులతో ఆత్మీయంగా ఆత్మవిశ్వాసంతో అన్ని విధానాలలో పిల్లలు సృజనాత్మకతతో అభ్యసిస్తారే కానీ పూర్తిగా ఉపాధ్యాయుల మీదనే ఆధారపడరు.

1. కథ నిరూపణ విధానం
2. యువజన విధానం
3. పాఠ్యపుస్తకం యొక్క పాఠం అవలోకనం/విమర్శ చర్చ

4. చర్చా విధానం
5. సమస్య పరిష్కార విధానం మూలాధార విధానం
6. శిశు కేంద్రీత ఉపన్యాస (ఉపాధ్యాయుల కేంద్రీతం కాకుండా జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలి) పద్ధతి
7. ఘటక (యూనిట్) పద్ధతి
8. విచక్షణా విధానం
9. యాత్ర /క్షేత్ర పర్యటన విధానం, పాత్రభినయం /నాటకాభినయ విధానం
- 10.క్షేత్ర అధ్యయనం
11. ప్రయోగం
- 12.క్రీడా విధానం
- 13.ప్రశ్నోత్తర విధానం
- 14.అన్వేషణ /పరిశోధన
- 15.సమీక్ష /సందర్శనం
- 16.విశ్లేషించుట

ఉపాధ్యాయులు ప్రతినిత్యం అభ్యసనా స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకొని ఏ విధానం ద్వారా సులభంగా గుణాత్మకంగా విద్యార్థులకు అభ్యసనను నేర్పవచ్చునే స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకొని ప్రణాళికను వేసుకొని చేసినచో వారి ఆశయాలు నెరవేరక తప్పదు ఇటువంటి ఆశయాలు గల ఉపాధ్యాయులు మాత్రం ఉత్తమ సామాజిక వ్యవస్థను రూపొందించడంలో విద్యార్థులను సిద్ధం చేయగలరు.

వివిధ వివరాలు సంబంధించిన వనరులను వినియోగించుట.

నిరంతర అధ్యయనకారులు మాత్రమే అధ్యాపకులు అనిపించుకుంటారు "మనం తెలుసుకున్నది కేవలం పిడికెడంత తెలుసుకోవాల్సింది కొండంత" అనే సామెత ప్రకారం మనం ఎంత నేర్చిన నేర్చుకోవాల్సింది చాలా ఉంది, అనే విషయం మనకు గుర్తుండాలి. అంతేకాకుండా పిల్లల ద్వారా నేర్చుకోవాల్సింది చాలా ఉంటుంది అన్వేషణ, ఆత్మావలోకనం మరియు పిల్లలకు అవసరమయ్యే అన్నింటిని ఉపాధ్యాయులు తమ దక్షత సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుంటారు.

పరిణామకారిగా తరగతి నిర్వహణ ఆకర్షితమగు అభ్యసనను వర్ణించుటకు గాను అనేక సాధనా తంత్రాలు సహకారిగా ఉంటాయి అందులో కొన్ని దినపత్రిక, వారపత్రిక, మాసపత్రిక మొదలగు సమాచార మాధ్యమాలలో వచ్చు పాఠాలకు పూరకంగా విషయ, చిత్ర అంకె అంశాలను కత్తిరించి జాగ్రత్తగా ఉంచుకున్నట్లయితే అవి ఉపయుక్త అభ్యసనా సాధనాలు అవుతాయి. సాధనా తంత్రాలైన రేడియో దూరదర్శన్, కంప్యూటర్, O.H.P ప్రొజెక్టర్లను తగు సందర్భాలలో అభ్యసనకు యోగ్యమయ్యే విధంగా ఉంటాయి.

పాఠశాల గ్రంథాలయంలో ఉన్న వివిధ గ్రంథాలను ఉపాధ్యాయులు చదివి పిల్లలు చదవడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

కొన్ని ప్రముఖ గ్రంథాలు:

1. భూగోళ సంగతి- భాగ 1,2 మరియు 3
2. చిన్నారి/పిల్లల విశ్వ కోశం-7 సంపుటాలు డా "నిరంజన్"
3. సచిత్ర ఇతిహాసం
4. ప్రాచీన భారతదేశం
5. సమగ్ర భారత చరిత్ర
6. భారత రాజ్యాంగం.

ఇవే ముఖ్యమైన గ్రంథాలను పొందిన ఒక చరిత్ర/రాజ్యశాస్త్రం/భూగోళం, ప్రయోగం పొందిన పాఠశాల సమాజ విజ్ఞానాన్ని అత్యంత ఉన్నత ప్రమాణాలతో అభ్యసన కల్పించవచ్చు.

కృత్యాలు కల్పించడం మరియు గుంపు రచన:

పరిణామక్రమంగా అభ్యసనం అనుకూలించుటకు నిరంతర కృత్యాలు తరగతి గదులలో లోపల బయట రూపొందించుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

అయితే కృత్యాల కోసం కృత్యాలు కాకూడదు తరగతిలోనే అపోహలను తొలగించి జ్ఞానాన్ని పొందడానికి అనుకూలించు కృత్యాలు అలవర్చుకోవాలి ఉద్దేశాల కృత్యం ద్వారా అభ్యసన మార్గం సరళంగా రూపు మారాలిగాని మరింత కష్టం కాకూడదు వివిధ రీతుల కృత్యాలను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి ఈ కృత్యాలకు కొన్ని పూర్వసిద్ధతకు అవకాశం కల్పించాలి. విద్యార్థులను ఏ గ్రూపులో ఉంచాలి అభ్యసన సమయంలో ఎవరు సహాయకులుగా ఉంటారు. ఎవరు గుంపు నాయకులుగా ఉంటారని పిల్లలే తీర్మానించి నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం కల్పించాలి. గుంపు అభ్యసనలో ఆశయాలు ఉద్దేశాలను సాధించుటకు వ్యక్తిగత గమనాన్ని ఉంచాలి. ప్రతి సందర్భాలలోనూ పిల్లల సహజ ప్రవృత్తి అయిన కుతూహలం ప్రశ్నించు మనోభావం కలిగిన జ్ఞానానికి ప్రేరణనిచ్చు కృత్యాలను సిద్ధం చేసి ఎక్కువ అవకాశాలను కల్పించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇందులో

- కృత్యాలు సులభంగా ఉండాలి
- కృత్యాలు అభ్యసన అంశాలకు పూరకంగా ఉండాలి
- విద్యార్థులందరికీ పాల్గొనడానికి అవకాశం ఉండాలి.
- కృత్యాల తర్వాత విద్యార్థుల అభిప్రాయాలను సంగ్రహించాలి.
- వివిధ దశలకు గాను వివిధ కృత్యాలు ఉండవచ్చును.
- అభ్యసన అవలోకన మరియు వెనుకటి నివేదికలు ప్రత్యేక కృత్యాలు అవసరమైతే వాటిపై గమనం ఉండాలి.

కృత్యాలను సృజించడానికి కొన్ని ఉదాహరణలు:

ప్రస్తుత విద్యా వ్యవస్థలో అభ్యసనార్థి కేంద్రిత అభ్యసనకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం జరిగింది కంఠపాఠ అభ్యసనం నుండి బయటకు వచ్చి నిజమైన అభ్యసనకు అభ్యసనార్థిని ఆహ్వానించు పద్ధతి అమలైనది.

అభ్యసనానికి కావలసిన సౌకర్యాలను అందించువారు తయారు చేసుకున్ననూ వారి తయారీకి అనేక సమస్యలు రావచ్చును వాటిని సమర్థంగా సమస్యల నుండి బయటకు రావడానికి అనేక మార్గోపాయాలను అలవర్చుకోవాల్సిన సందర్భాలు ఎంతైనా ఉంది.

అభ్యసనార్థియందు వ్యక్తిగత సహపాటి గుంపు లేదా కృత్యాలను ఇవ్వాలి కొన్ని సందర్భాలలో మొత్తం తరగతికే కృత్యాలను ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

1. అభ్యసన ఆశ్రయకృత్యాలు:

సమాజ విజ్ఞానంలో వచ్చు వంశపారపర్యాలు, వాస్తు శిల్పాలు పరిపాలన అంగాలు, భూమి యొక్క పై పొరలు, సస్య సంపద, జంతు సంపద, సమాజ విజ్ఞానాలు ఇలా ఏదైనా ఒక ఘటకానికి చేరిన అంశాలను కార్డులలో వివరంగా రాయటం. వాటిని నిర్దిష్టమైన స్థలాలలో పెట్టి పిల్లలను నాలుగు లేదా ఐదు గుంపులుగా కార్డులకు అనుగుణంగా రచించి కార్డు పెట్టిన స్థలాలకు ప్రతి గుంపు క్రమంగా వెళ్లాలి అక్కడి విషయం చదివి తమలో తాము చర్చించుకోవాలి. తర్వాత ముందున్న కార్డు దగ్గరకు చలించాలి కార్డు ఉన్న స్థలమే ఆశ్రయం ఉపన్యాస పద్ధతి తప్పనిసరి అని అనుకున్నట్లయితే దానిని తప్పించి ఈ విధానం అనుసరించడం జరగాలి,

2. మన గుంపు పరిణిత గుంపు అభ్యసనం (HOME GROUP -EXPERT GROUP)

ఇక్కడి గుంపు నందు మొదటి దశలో ఐదు లేక ఆరు పిల్లల గుంపును ఏర్పాటు చేయాలి ఈ గుంపు మన గుంపు అని ప్రారంభంలో ఈ గుంపుకు పనిలేదు అంతిమంగా ఈ గుంపుకు పని ఉంది రెండవ దశలో మీ గుంపులోనే సంఖ్యలను ఒక్కొక్కరికి ఇవ్వవలెను అదే సంఖ్య వారు ఒక్కొక్క గుంపును ఏర్పాటు చేసుకుంటారు ఇది పరిగణించు గుంపు పరిగణించని గుంపు తమకు అందించిన ఒక

అభ్యసనాంశం గురించి కూలంకషంగా చర్చించబడుతుంది ఇచ్చిన విషయంపై పరిగణించబడుతుంది ఉపాధ్యాయులు ప్రతి గుంపుకు చలిస్తూ చర్చకు అనుకూలిస్తారు.

తర్వాత తిరిగి వచ్చిన సభ్యులు తర్వాత తమ అసలు గుంపుకు వెళ్లి తాము చర్చించిన విషయాలను తమ అసలు గుంపుతో చర్చించి పంచుకుంటారు అంతిమంగా ఎక్కువ వివరణ కోసం ఉపాధ్యాయులను సంప్రదించవచ్చును ఉపన్యాస పద్ధతి తప్పనిసరి అని అనుకున్నచో వారికి దానిని తప్పించడానికి ఈ విధానం అత్యంత ప్రభలమైనది.

3. సహపాటి కృత్యాలు

ఇద్దరు సహపాటి మధ్య సమాజ విజ్ఞానంలో వచ్చు రాజవంశాలు, వాస్తు శిల్పాలు, పరిపాలన అంగాలు, భూమిపై పొరలు, సస్య సంపద, జంతు సంపద సమాజపు విజ్ఞానుల పేర్లను కాగితంలో రాసి వాటిని ఎంపిక చేసుకోవడానికి చెప్పాలి అలాగే సహపాటి గుంపులలో చేరుకోవాలని సూచించుట అక్కడ ఆ విషయాన్ని చర్చించవచ్చును.

4. గుంపు కృత్యాలు

గుంపు కృత్యాలలో ఇద్దరు విద్యార్థుల గుంపు ముగ్గురు విద్యార్థుల గుంపు ఇలా గరిష్టంగా 10 విద్యార్థుల గుంపులను సృజించటం జరుగును. ఈ గుంపులకు సమాజ విజ్ఞాన పట్టణంలో వచ్చు అనేక రాజు రాణి పరిపాలకుల పేర్లు, స్థలాలు, యాత్రికులు, సంఘసంస్కర్తలు, దేశ నాయకులు, దేశాల, రాష్ట్రాల రాజధానులు, గృహాలు, నక్షత్రాల రాశులు/ గెలాక్సీ మున్నగు పేర్లను ఇవ్వవచ్చును.

అభ్యసించు వారిని గుంపులుగా విభజించి అభ్యసన అంశానికి సరిపోవు కృత్యాలను కల్పించాలి ప్రతి గుంపుకు తమదైన బాధ్యత చర్చాంశాలు ఇవ్వాలి ప్రతి గుంపులోనూ చర్చలో పిల్లలు పాల్గొనడానికి గమనిస్తూ తగు మార్గదర్శనాలను ఇవ్వాలి.

గుంపులో పిల్లలకు పాల్గొనుటకు మరియు అక్కడ జరిగే ఆటంకం తగిన సలహాలు అందిస్తూ పరస్పర అభ్యసనకు ఎక్కువగా ప్రాధాన్యత కల్పించాలి.

ప్రస్తుతం సమాజ విజ్ఞానంలో పాఠ్యపుస్తకంలో ఇటువంటి గుంపు చర్చ మరియు సమగ్ర వివరాలతో కృత్యాలు ఉంచి అవి పిల్లల అభ్యసనా కొరతలను తీర్చుకోవడానికి మరియు వారి పూర్వజ్ఞానంతో తమకు తామే జ్ఞానాన్ని పొందడానికి అవకాశాలు మెండుగా ఉంటాయి.

ఉదా:

1. దేవాలయం, మసీదు లేక భౌతిక కట్టడాలను సందర్శించి అక్కడి వైశిష్ట్యం నమోదైన కృత్యాలు మరియు గ్రామపంచాయతీ లేక అలాంటి ఏదైనా కేంద్రానికి సందర్శించి అక్కడ జరిగే సభ లేక ఇతర ప్రక్రియలు తెలుసుకొని నమోదైన కృత్యాలు.
2. వివిధ చిహ్నాలు జంతు, వృక్ష సంపద, పక్షులు, నాణ్యాలు, వివిధ దేశాల పథకాలు, మొదలగు చిత్రాలను సేకరించి ప్రదర్శించు కృత్యాలు.
3. ఒక కృత్యములో కార్యక్రమంగా మాదిరి ఒకదానిని వీక్షిస్తూ చర్చించి తీర్మానించు అవకాశాలు కల్పించాలి.

పై సందర్భాలలో పిల్లల పలుకులు, పాల్గొనడం పరస్పర వినిమయం, సంవహనం నమోదు చేయడం ప్రధానమైనవి. తనకు తెలిసిన జ్ఞానంతో కొత్త సందర్భాలలో ఆ జ్ఞానాన్ని పునః రచించుకొనుటకు సాధ్యమవుతుంది. అలాగే తమ జ్ఞానాన్ని తామే పొందడానికి సాధ్యమవుతుంది ప్రతి సందర్భంలోనూ పిల్లల పూర్వపర వివరాలన్ని తెలుసుకొని వారి సామర్థ్యానికి తగిన కృత్యాలను కల్పించి గుణాత్మకమైన విద్యను అందించడానికి అందరు కృషిచేయాలి.
